

spolupráce • projekty • lidé • dotace • granty • peníze

ZPRAVODAJ

1/2014

Místní akční skupiny Posázaví

Hledáte poctivé potraviny? Zajděte do Farmářského dvorku U Kešnerů.

Život s Františkem Ferdinandem d'Este.

Špulka je dokončená, okolí už dotvářejí dobrovolníci.

Sázava nám za to stojí – bude čistá jako loni?!

Sázava nám za to stojí – bude čistá jako loni?!

Stalo se už každoročním rituálem, že se v polovině dubna začnou kolem řeky Sázavy hemžit desítky

malých a velkých pomocníků. Do igelitových pytlů sbírají vše, co na březích zanechali nezodpovědní lidé nebo co přinesla velká voda. Snaží se tak řece pomoci a odvděčit se jí za nespočet krásných zážitků, které při své více než dvousetkilometrové pouti krajinou přináší. Chcete se také stát součástí velké party dobrovolníků, které úklid koryta jednoho z nejromantičtějších českých vodních toků, známý pod názvem Čistá řeka Sázava, už není cizí? Tak se k nám přidejte! **Na očistnou plavbu nebo chůzi vyrazíme 11. až 13. dubna.**

Pro ty, kteří to ještě nevědí, opakujeme: úklidu řeky se můžete zúčastnit osobně nebo poskytnutím materiálního či finančního příspěvku. Stačí

se přihlásit na e-mail: zemanova@posazavi.com nebo telefon 723 881 081. Číslo sbírkového účtu společnosti Posázaví o.p.s. je 1249-326666339/0800. Podrobnosti o celé akci najdete na leader.posazavi.com v sekci Partnerské projekty.

Hlavními partnery projektu jsou Povodí Vltavy, státní podnik a společnost Bisport s.r.o., mediálními partnery Rádio Blaník a Benešovský deník.

Patronkou projektu je zpěvačka ANETA LANGEROVÁ, která se pravidelně zapojuje i do samotného úklidu.

Řeka Sázava se letos bude uklízet už podváté. Každoročně se jejího jarního úklidu účastní stovky dobrovolníků. Sbírat odpadky vyrazí rodiče s dětmi z mateřských center, školáci, studenti, vodáci, rybáři, hasiči i celé pracovní kolektivy. Do igelitových pytlů sbírají všechno, co do přírody nepatří. Nasbíraný odpad pak nákladní auta odvezou na skládky. Mezi Kácovem a Pikovicemi, kde úklid organizuje společnost Posázaví o.p.s., loni se sbírali téměř 19 tun odpadků, v roce 2012 jich bylo ještě o 10 tun víc.

Impulsem k projektu Čistá řeka Sázava byly povodně. Sběr odpadků, které přinesly, zorganizoval v roce 2006 svazek obcí Malé Posázaví, který na to dostal evropskou dotaci. Uklízelo se tehdy ze Sázavy do Pikovic. Od roku

autorka fotografie Helena Kadlčíková

2007 převzala pořadatelskou štafetu společnost Posázaví o.p.s. A postupně se k ní začali přidávat další organizátoři. V současnosti se uklízí napříč dvěma kraji – Středočeským a Vysočínou. A letos poprvé dobrovolníci vyrazí na svou úklidovou misi už téměř od pramene Sázavy – z obce Polnička u Žďáru nad Sázavou. Končit se bude opět v Pikovicích. Spolu s Posázavím o.p.s. úklid organizují místní akční skupiny Lípa pro venkov z.s., Královská stezka o.p.s. a Havlíčkův kraj o.p.s.

Úklidová akce se navíc postupně rozšiřuje také na přítoky řeky Sázavy. Letos se budou uklízet například potoky Benešovský a Štěpánovský. A ruku k dílu přiloží i účastníci tradičního turistického pochodu Krajem Josefa Suka.

Na řeku Sázavu s Pribináčkem

Posázaví – to je zlatá řeka, vodáci, turisté, sluníčko, pohoda... a taky Pribináček, tvarohovo-smetanový dezert. Věděli jste, že dětem chutná už 60 let? Právě Pribináček, přesněji

řečeno firma TPK Pribina Příbyslav letos spojila své jméno s projektem Čistá řeka Sázava. A proč ne? Vždyť právě řeka Sázava inspirovala tvůrce legendárního sloganu „Pramen zdraví z Posázaví“, který se objevil už na prvním kelímku Pribináčku.

Řeka Sázava „hraje“ i v populární televizní reklamě. Jen pro připomenutí: malé děti si po vodě pouštějí lodičky. „Pojedu až na konec světa,“ říká asi tříletý klouček. „Já zůstanu tady,“ opojuje mu blondatá dívka. „A kde tady?“, ptá se

kluk. „Tady v Posázaví! Protože každý den tady máme Pribináčka,“ kategoricky odpoví malá rošťanda. „Tak já zůstanu taky tady,“ uzavírá diskuzi její kamarád.

Populární pochoutka si zahrála i v kultovní dětské komedii Oldřicha Lipského Ať žijí duchové z roku 1977. Objevila se v ní známá písnička Zdeňka Svěráka a Jaroslava Uhlíře „Každý den“. Tato „reklama“ prý stála Pribinu pouze několik kartonů Pribináčku, které rozdala dětem během natáčení.

Zalistujme kronikou firmy. V roce 1923 bylo založeno Mlékařské a pastevní družstvo v Příbyslavi, předchůdce dnešní Pribiny. O 24 let později začalo vyrábět mléčný dezert s názvy Bivoj, Perla, Eva nebo Mocca, který měl v poválečném období zajistit dětem zdravou a zároveň co nejchutnější výživu. Technologie byla přísně střeženým tajemstvím tehdejšího ředitele závodu Stanislava Čapka a především jeho manželky

– vedoucí zdejší krémárny Jiřiny Čapkové, která krém zdokonalila. V roce 1954 byl na trh uveden už jzko Pribináček.

Poptávka po zdravé a chutné výživě dětí byla v 50. letech minulého století tak velká, že mlékárna Pribina nestačila vyrábět a tehdejší podnik musel na příkaz úřadů poskytnout recepturu dalším mlékárnám. Tak vznikly další české smetanové krémy. Pribináček si přesto zachoval svoji výjimečnou chuť, bezpečně rozeznatelnou od všech konkurentů.

První Pribináčky byly baleny do povoskovaného papírového kelímku a uzavřeny víčkem z tvrdého papíru. Do kartonu se pak přidávala dřívka, která sloužila jako jednoduché lžičky.

Podrobnosti jsou na www.pribinacek.cz nebo na facebook.com/pribinacek.cz.

jt

Jak a kde se bude letos uklízet?

Posázaví o.p.s. 11. – 13. dubna

Od pátku do neděle bude řeka rozdělena na pět úseků, které budou dobrovolníci uklízet souběžně podle stanoveného harmonogramu.

1. úsek: Kácov-Posadovský mlýn – Malovice
2. úsek: Malovice – Sázava
3. úsek: Sázava – Zlenice
4. úsek: Zlenice – Týnec nad Sázavou
5. úsek: Týnec nad Sázavou – Pikovice

pátek 11. dubna

5,80 km Kácov-Posadovský mlýn – nádraží

6,00 km Malovice (zastávka CD) – Ledcečko
5,60 km Sázava – Marjánka
6,50 km Zlenice – Poříčí nad Sázavou
4,00 km Týnec nad Sázavou – Krhanice

sobota 12. dubna

6,40 km soutok Želivka – Kácov-Posadovský mlýn
7,40 km Kácov-nádraží – Soběšín (za mostem)
6,70 km Ledcečko – Samopše (u jezu)
5,70 km Marjánka – Chocerady
7,70 km Poříčí nad Sázavou – Ledce chaty
5,55 km Krhanice – Žampach

neděle 13. dubna

6,60 km Soběšín (za mostem) – Malovice (zastávka CD)
5,80 km Samopše (u jezu) – Sázava
5,70 km Chocerady – Zlenice
4,00 km Ledce – Týnec nad Sázavou
6,35 km Žampach – Pikovice

Bohuslava Zemanová

tel.: 723 881 081

e-mail: zemanova@posazavi.com

www.posazavi.com

Lípa pro venkov z.s. 11. – 12. dubna

V pátek 11. dubna budou řeku uklízet školy

a obecní úřady v úsecích Zruč nad Sázavou, Horka II, Vlastějovice, Chabeřice, Uhlířské Janovice, Kutná Hora. O víkendu budou čistit dobrovolníci – hasiči, vodácké kroužky, občanské sdružení Kalňáci.

Vanda Kubínová

e-mail: vanda.kubinova@seznam.cz

tel.: 723 670 752

www.lipaprovenkov.cz

Královská stezka o.p.s. 7. – 12. dubna

V týdnu čistí školy řeku Sázavu a její přítoky v Havlíčkově Brodě a ze Světlé nad Sázavou do Mrzkovic.

V sobotu 12. dubna se budou čistit všechny ostatní úseky:

Havlíčkův Brod – Perknov, Perknov – Okrouhlice, Okrouhlice – Dobrá, Dobrá – Světlá nad Sázavou, Mrzkovice – Smrčná, Smrčná – Stvořidla (Sluneční zátoka), Ledec nad Sázavou – Chřenovice.

Martina Hupková

tel.: 777 002 768, 721 859 242

e-mail: martina.hupkova@natur.cuni.cz

www.kralovska-stezka.cz/cs/

MAS Královská stezka, o.p.s.

e-mail: kralovska-stezka@centrum.cz

tel.: 774 709 322

MAS Havlíčkův kraj, o.p.s.

Havlíčkův kraj o.p.s.

11. a 12. dubna

Letos poprvé dobrovolníci vyrazí na svou úklidovou misi už téměř od

pramene Sázavy – z obce Polnička u Žďáru nad Sázavou. Dále se bude pokračovat v obci Hamry nad Sázavou, Sázava, Přibyslav, Stříbrné Hory a Pohled.

Jaroslava Hájková

tel.: 774 420 913

e-mail: hajkova@havlickuvkraj.cz

www.havlickuvkraj.cz

Mikroregion Český Smaragd

Členové místní organizace ČRS Soutice, budou čistit úsek od chabeřického jezu ke Střežovu nad Sázavou. SDH Trhový Štěpánov

bude znovu operovat na Sázavě s člunem. Pod taktovkou hasičů se bude 12. dubna čistit i Štěpánovský potok. V termínu akce Čistá řeka Sázava plánují úklid svých katastrálních území také některé obce Mikroregionu Český smaragd.

Eva Vrzalová

tel.: 724 191 440

e-mail: eva.vrzalova@ceskysmaragd.cz

Uklízet mohou i účastníci pochodu Krajem Josefa Suka

KČT Týnec nad Sázavou Vás zve na 37. ročník dálkového pochodu Posázavím, který se koná v sobotu 12. dubna 2014.

Během našeho pochodu můžete také pomoci při akci **Čistá řeka Sázava**. Informace u pořadatelů na startu. Start 7:00– 10:00, Týnec nad Sázavou, turistické centrum Bisport.

Milan Šípek

tel.: 317 701 765, 737 712 807

e-mail: rakova@bri.cz

Přijďte 12. dubna uklidit Benešovský potok!

Čistit se bude říční kilometr 10,4 - 11, tedy zhruba 600metrový úsek potoka od mostku na Vlašim k lávce pro pěší u zimního stadionu. Sraz účastníků je v 9:30 hodin na parkovišti u odstavné plochy autobusů v sousedství

křižovatky silnice na Vlašim. Potřebné nářadí se budu snažit zajistit, vlastní hrábě, motyky, případně krumpáče jsou pochopitelně vítány. Zajištěno bude také občerstvení pro dobrovolníky.

Tečkou za úklidem bude večerní setkání v baru Peklo, kde se budou promítat fotky z celé akce.

Jan Kellner, tel.: 775 183 425

e-mail: JKellner@seznam.cz

Dobrovolníci 12. dubna uklidí koryto Benešovského potoka i okolí silnice také z Benešova do Bedřče

Sraz je v 9 hodin u mostku přes potok na výpadovce na Vlašim (U Motobaru). Čistit se bude Benešovský potok od mostu silnice na Vlašim do Bedřče. Cestou smě-

rem na Bedřč budeme pokračovat směrem po proudu. V části od střešnice do Bedřče budeme pokračovat v čištění jak kolem potoka, tak i po silnici. Pro dobrovolníky bude

zajištěno občerstvení a závěrečný táborák v Bedřči.

e-mail: cistypotok@seznam.cz

Galerie projektů

Obec Čerčany – Pojd'me se všichni sejít na našem hřišti!

Podaná žádost: 14. 12. 2012

Realizace projektu: 6. 8. 2013 – 20. 12. 2013

Popis projektu: Cílem projektu bylo vytvoření několika zón – sportovního hřiště, hrací zóny s houpačkami, pískovištěm nebo tabulí „čmáralkou“, relaxační a odpočinkové zóny pro seniory

a ekokoutku s drobným domácím zvířectvem (králíkárna s králíky a morčaty). Prostor je možné využít i jako obecní shromaždiště pro různé branné hry, skupinové pochody, cyklovýlety, ale také jako dopravní hřiště pro výuku dětí. Projektem došlo k obnově sportovních, hracích a odpočinkových ploch pro širokou veřejnost, které v obci chyběly. V zimě bude možné vyu-

žívat povrch sportoviště jako ledovou plochu. Bruslení je součástí metodiky tělesné výchovy pro 1. stupeň základní školy.

Financování projektu:

Výše dotace: 1 242 894 Kč
Spoluúčast žadatele: 441 419 Kč
Celkové náklady projektu: 1 684 313 Kč

Richard Kubín – Atraktivní ubytování v soukromí s nabídkou degustace vín

Podaná žádost: 20. 12. 2012

Realizace projektu: 12. 11. 2013 – 23. 1. 2014

Popis projektu: Rozšíření služeb pro zákazníky Vinotéky Benešov, kterým je nyní nabízena nejen koupě lahvových a stáčených vín, ale také možnost degustace moravských nebo českých

vín a zároveň je nově rozšířena nabídka o možnost ubytování. Jedná se o ubytování ve dvou samostatných pokojích v podkroví domu. Oba pokoje mají vlastní sociální příslušenství. Pokoje jsou vybaveny novým moderním nábytkem. Hosté mohou využívat společenskou místnost s plně vybavenou kuchyňskou linkou. Celková ubytovací kapacita jsou 4 lůžka s případnou

možností 2 přistýlek. Zároveň je do prodeje ve vinotéce zařazena nabídka prodeje regionálních výrobků (medovina, koláče, slané pochutiny k vínu).

Financování projektu:

Výše dotace: 626 292 Kč
Spoluúčast žadatele: 417 528 Kč
Celkové náklady projektu: 1 043 820 Kč

Město Neveklov – Stavební úpravy knihovny v Neveklově

Podaná žádost: 19. 12. 2012

Realizace projektu: 22. 7. 2013 – 31. 10. 2013

Popis projektu: Rekonstrukce prostorů knihovny, nákup vybavení – regály pro knihy, kancelářské židle pro čtenáře, křesla pro dospě-

lé, knihovnické schůdky, věšákový panel, dětský taburet, scener, laminovačka na průkazy.

Knihovna byla v Neveklově založena v roce 1887. Poskytuje výpůjční služby za poplatek, zdarma přístup k internetu, pořádá kulturní akce menšího rozsahu, například autorská čte-

ní, takzvané večery pod lampou, čtení nejmenším čtenářům, besedy nad kronikou města atd.

Financování projektu:

Výše dotace: 468 751 Kč
Spoluúčast žadatele: 66 206 Kč
Celkové náklady projektu: 534 957 Kč

Radosti a strasti stěhování knihovny v Neveklově

Jedním z uchazečů o dotace ze Strategického plánu Leader bylo na začátku roku 2013 Město Neveklov. V únoru 2013 byli zástupci města a knihovny projekt obhajovat. Z 28 přihlášených projektů byl ten náš (stavební úpravy neveklovské knihovny) mezi vybranými. Po výběrovém řízení a řadě administrativních povinností bylo na konci července předáno staveniště dodavateli a ve středu 4. září 2013 měli čtenáři poslední

možnost navštívit knihovnu v původním sídle v domě čp. 83.

Pečlivě jsem přemýšlela nové prostory, rozkreslila koncepci jednotlivých oddělení, umístění regálů. Přišel čas sbalit knihy a začít s přesunem fondu (více než 20 tisíc svazků) do nového. Na radu kolegů knihovnic z benešovského regionu, které už stěhování prošly, jsem od jara

sbírala krabice od banánů, které jsou pro stěhování knih tou nejlepší přepravní nádobou. Řada čtenářů, kterým děkuji, nabídla pomoc při stěhování knihovního fondu. Nabídka nebylo nutno využít – shodou šťastných okolností mi zavolala pracovnice jednoho z obchodních řetězců, že mají zájem o dobročinnou aktivitu pro větší skupinu lidí v rámci teambuildingu. V plné síle a i přes pošmourné počasí v pozitivním rozpo-

ložení do knihovny ve čtvrtek 12. 9. nastoupila skupina více než 30 pracovníků lidí s takovým elánem, že než jsem se stihla rozkoukat, byly vyjma skladu přestěhovány v nové knihovně stovky kilogramů knih. Odměnění svačinou odjeli s pocitem dobře vykonané práce.

Bez dobrovolníků by to nešlo

S přesunem nábytku to bylo složitější – příslib profesionální stěhovací firmy splaskl na slib, že pomůže parta lidí z úřadu práce, ale v den, kdy se měly regály začít stěhovat, nedorazili ani ti, a nakonec mi byla zajištěna výpomoc v podobě dvou hochů z CSS Tloskov. Byli snaživí, na skříňně, bohužel, nebyli dost silní. Nedokázala jsem si představit, že bych přestěhovala sama veškerý fond, a nebylo to ani třeba, ale na přesun nábytku jsem byla příliš krátká.

Po čtrnácti dnech se na základě intervence paní radní Jany Mužíkové k pomoci na žádost pana starosty uvolili hoši ze Sboru dobrovolných hasičů v Neveklově. Byl pátek večer, přišlo, chvílemi i lilo jako z konve. Zatímco jiní seděli v hospůdce u piva, v kině nebo doma s rodinou u televize, chlapi neúnavně nosili jeden regál za druhým. Za dvě hodiny vše bylo na svém místě. Patří jim můj velký dík; bez okolů nábytek skládali, kam jsem si poručila.

Regály bylo třeba pevně pospojovat, ukotvit ve stěnách, o což se postarali precizní profesionálové. Na mytí regálů jsem si vyhradila jeden z mnoha pracovních víkendů a s kbelíkem, hadrem a pomocnicí (svou sestrou Marií) jsem v knihovně strávila jeden z pracovních víkendů.

Přišla další malá překážka. Ozval se dodavatel, že přiveze nábytek – výpůjční pult, který patřil na místo, kde v tu chvíli odpočívaly všechny přestěhované knihy. Znovu jsem namísto zařazování do regálů pár dní přesouvala knihy z místa na místo, abych připravila prostor pro nábytek. A pak znovu, když dorazil pán na opravu žaluzií, kdy knihy pro změnu překážely pod okny. Šlo o více než týden práce, která nebyla vidět. Byl začátek října.

Pomalu jsem zmatek, vzniklý opakovanými přesuny hromádek, začala dávat do pořádku; tuto činnost jsem si zpestřovala úklidovými pracemi, dekorací stěn, osazováním dveří, čištěním odpadu u umyvadla, stěhováním drobného nábytku ze starých prostor. Někdy za mnou ve svém volném čase zavítala paní Lenka Kůsová, která

mi s rovnáním knih pomáhala, ruku k dílu při stěhování nejednou přiložil i můj tatka, moje sestra a po celou dobu (zejména o pracovních víkendech) mi pomáhalo vědomí, že se mi o syna spolehlivě postará mamka.

Trápení s dodavatelem

Někdy se práce zastavila z důvodu prodlžení dodavatelů, což se stalo nejednou. Jeden řemeslník se se slovy, že dorazí zítra, ukázal asi za deset dní, jiný dodavatel se týden poté, co měl přijet, ozval, že na knihovnu zapomněl, další měl na začátku listopadu provést drobné úpravy a dodat mobiliář. Dorazil po třech telefonátech s urgencí na konci první poloviny prosince. Slíbil, že za týden přijede práci dokončit a ten den se neukázal vůbec, aniž by se omluvil. Veškeré práce, které měl dokončit v listopadu 2013, dokončil na začátku letošního února.

Tentýž dodavatel předvedl řadu neuvěřitelných kousků. Jednou například do knihovny poslal přepravní společnost s nábytkem, aniž by se o tom se mnou předem jakkoli domluvil, a v pátek odpoledne mě (dávno po pracovní době) telefonicky sháněl, kde jsem, že před knihovnou stojí auto s dodávkou nábytku a řidič se po mně shání. Nezbylo mi, než se do práce vrátit a čekat na speditérskou firmu, která zatím zavezla objednané zboží do jiného města. Podobný smysl pro humor projevil jeden z řidičů přepravní společnosti. Hoch dovezl ohromné bedny s mobiliářem, a ačkoli jsem mu otevřela obě křídla dveří a požádala jej, aby je složil do chodby, řekl, že on se s tím nehodlá tahat. Vyskládal bedny na paletech na chodník a odjel.

Několikrát pak bylo nutno volat, aby přišli ještě elektrikáři, instalatér, montér na žaluzie, montéři zabezpečovacího zařízení, pracovníci firmy poskytující internet a výpočetní techniku, truhláři na dokončení drobných prací, malíř, který dal trezoru u vstupu do knihovny nádhernou patinu. Celé stěhování bylo jedno velké dobrodružství. Veškeré práce mě moc bavily. Pomáhala mi představa, jak se v nových prostorách budou cítit čtenáři, až do knihovny vstoupí.

Poděkování

Ráda bych všem trpělivým čtenářům poděkovala. Také všem, kteří mi jakkoli s pracemi kolem knihovny pomohli, těm, kteří splnili, co slíbili a ještě k tomu včas, i těm, kteří mě podpořili psychicky. Velké poděkování patří panu

Ing. Frantesovi, který pracoval na projektu knihovny, neboť mi ve všech ohledech maximálně vyšel vstříc. S tak vstřícným přístupem jsem u odborníka jeho profese nepočítala. V rámci stavební koncepce nové knihovny vyhověl veškerým mým představám a požadavkům, což mi pomáhá dobře se v knihovně zabydlet.

V nové knihovně je propojen veškerý prostor pro čtenáře, odděleno je pouze technické zázemí. Pro mne jako knihovnici je prostor přehlednější, zejména pokud jde o pohyb čtenářů. Notně se zmenšily skladové prostory, ale pro čtenáře místo přibýlo. I čtenářům se knihovna líbí, jsou spokojeni, což je nejdůležitější. Ti starší oceňují zejména lepší přístupnost, ostatní vzdušnost, více světla a svěžest.

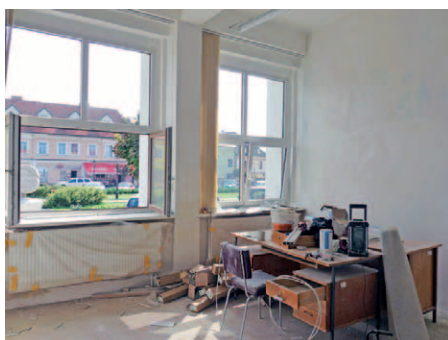
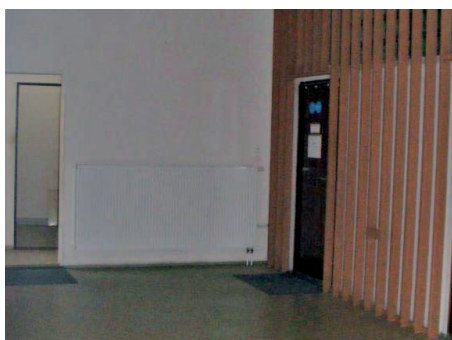
Děkuji také panu starostovi, který mi nechal zcela volnou ruku, pokud šlo o rozvržení celé knihovny, výběr barev na stěnu i na podlahy, instalaci nástěnných dekorací. Ačkoli mne nijak nenutil ke spěchu, nijak na práci v knihovně netlačil, bez větších příprav a famfár jsem pro čtenáře knihovnu už 9. prosince otevřela. Víím, že mnozí měli dojem, že 14 dní na přesun knihovny stačí, že 3 měsíce je nepřiměřeně dlouhá doba, ale do práce jsem vložila veškeré úsilí.

V knihovně je od začátku roku registrováno více než 20 nových čtenářů. Ve středu 26. února se vydala první akce – s mateřským centrem jsme v knihovně pořádali knihovnické dopoledne na téma „Čteme, pracujeme s ilustracemi a tvoříme“. Sešlo se zde 10 dětí a 6 maminek. Práce v knihovně je těšila, děti si užívaly také nové prostředí v knihovně.

Stejně jako ze staré knihovny i z nové je krásný výhled na náměstí, v odpoledních hodinách slunce příjemně prosvětluje zejména dětské oddělení. Knihovna je opatřena zvonkem pro nepohyblivé nebo hůře pohyblivé čtenáře a ve vstupní chodbě je dostatek prostoru, kde je možno zaparkovat kočárek. Věřím, že čtenáři do naší knihovny budou chodit rádi, a užijí si každou chvíli nad knihami.

Na viděnou v nové Městské knihovně v Neveklově se těší knihovnice Martina Simonidesová.

knihovnaneveklov@seznam.cz
<http://neveklov.knihovna.cz>

MAS Posázaví rozdala poslední dotace ze Strategického plánu LEADER

MAS Posázaví rozdala posledních 1,3 milionu korun ze Strategického plánu LEADER v programovacím období 2007–2013. Pomohou vybudovat nebo dokončit dvě naučné stezky – v Týnci nad Sázavou a k rozhledně Špulka. V 11. výzvě k předkládání žádostí o dotaci se rozdělovaly finanční prostředky, které vznikly díky úsporám ve výběrových řízeních na realizaci projektů z předchozích výzev.

Rozhlednu Špulka na vrchu Březák postavilo sdružení obcí CHOPOS a otevře ji 26. dubna. K nové dominantě regionu vede ze Lbosína necelý kilometr dlouhá naučná stezka s pěti infor-

mačními panely a interaktivními prvky, které připravili žáci pěti regionálních škol. Na stezce jsou také dřevorezby, odpočinková místa, ptáččí budky, které jsou dílem řady dobrovolníků. Zbývá ještě postavit dřevěný chodník přes mokřad a altán, pořídit odpadkové koše a další tři odpočinková místa a dřevorezby. Náklady na to jsou 513 000 korun, z toho dotace pokryje 381 000 korun.

Dotaci získala také naučná stezka Vlastivědného klubu města Týnec nad Sázavou. Bude dlouhá 5,5 kilometrů a doplní ji devět zastavení s informacemi o kulturních památkách, flora a fauně

v okolí a s prvky geocachingu, tedy hry založené na hledání skrytých věcí pomocí navigačního systému. Stezka povede po rekonstruované historické cestě středem města k rybníkům, památnému dubu až na vyhlídku, ze které je vidět na Chvojen. Z rozpočtovaných 1,7 milionu korun pokryje dotace 948 000 korun.

Do poslední 11. výzvy k předkládání žádostí o dotace ze SPL byly přihlášeny tři projekty, jejichž realizace by stála 2,850 milionu korun a požadovaná dotace byla 2,427 milionu korun. Programový výbor nakonec na doporučení Výběrové komise podpořil dva zmíněné projekty.

Strategický plán LEADER změnil tvář Posázaví

Nová dětská hřiště, opravené kapličky a hasičské zbrojnice, vybudovaná vesnická muzea a naučné stezky – to je jen malý výčet projektů, které v posledních šesti letech změnil k lepšímu tvář Posázaví. Jejich realizaci umožnily dotace ze Strategického plánu LEADER. Společnost Posázaví o.p.s. jich rozdělila téměř za 90 milionů korun.

V uplynulém období bylo vyhlášeno celkem 11 výzev k předložení žádostí o dotaci. Ucházelo se o ně 201 projektů, úspěšných z nich bylo 90. Nejvíce žádostí žadatelé podali v 8. výzvě, a to 34, dotaci získalo osm z nich. Nejvíce podpořených projektů – 13 – bylo ve výzvách 7 a 10. Přidělené peníze byly mezi jednotlivé

projekty rozděleny v poměru: 49 procent pro veřejný sektor, 32 procent pro neziskový sektor a 19 procent pro podnikatele.

„Od 1. do 11. výzvy se úroveň žádostí dost změnila. Vyplývalo to z toho, jak rychle žadatelé pochopili metodu LEADER, s jejíž pomocí se peníze rozdělovaly. Je založena na principu zdola nahoru, tedy že na přípravě projektů se podílejí přímo ti, pro něž jsou určeny, a nevymýšlejí se od stolu. Důležitá je proto také vzájemná spolupráce všech zúčastněných. Na projektech, předkládaných zejména v posledních letech, už bylo znát, že projekty nevznikaly překotně, ale že je jejich autoři připravovali dlouhodobě a pečlivě. Zjišťovali, co lidé chtějí,

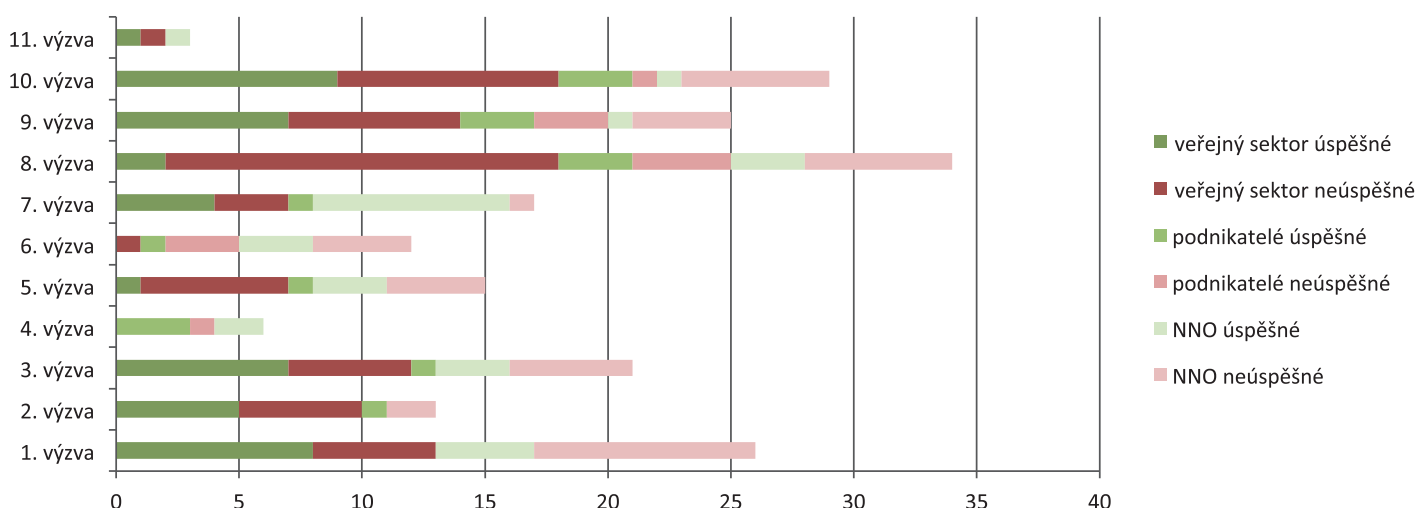
jejich spolupráce byla daleko intenzivnější. Takové projekty mají mnohem větší šanci na udržitelnost,“ řekla ředitelka společnosti Posázaví o.p.s. Bohunka Zemanová.

Na druhou stranu ale podle ní vzrostla konkurence, protože kvalitních projektů výrazně přibývalo. Výběrová komise pak stála před nelehkým úkolem seřadit projekty a nejlepší z nich doporučit k financování. „Bylo potom uměním vybrat třeba mezi pěti projekty ty nejlepší, protože všechny z nich by si zasloužily podporu. Škoda, že jsme ke konci programovacího období neměli víc peněz,“ dodala Bohunka Zemanová.

jt

	číslo výzvy											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	suma
podnikatelé		912 401	1 000 000	3 400 000	769 990	1 200 000	447 878	4 496 018	3 640 692	2 552 802		18 419 781
veřejný sektor	4 071 271	5 344 715	2 940 281		199 276		3 834 268	2 801 975	9 852 984	14 588 527	381 645	44 014 942
NNO	1 778 518		3 318 303	527 914	2 327 850	4 714 047	6 718 155	3 530 787	1 796 094	1 139 385	948 179	26 799 232
	5 849 789	6 257 116	7 258 584	3 927 914	3 297 116	5 914 047	11 000 301	10 828 780	15 289 770	18 280 714	1 329 824	89 233 955

Počet a úspěšnost projektů v jednotlivých výzvách

Strážci památek

Pod tímto názvem se ukrývá výtvarná a literární soutěž pro žáky 8. a 9. tříd základních škol z Posázaví, která je součástí projektu Po cestách a hradech doby Karla IV. Vyhlásila ji společnost Posázaví o.p.s. ve spolupráci s Městským muzeem Týnec nad Sázavou. Přihlásilo se do ní osm týmů z těchto škol: Základní a mateřská škola Kácov, Základní škola Netvořice, Základní škola Neveklov, Základní škola Sázava, Základní škola Stříbrná Skalice, Základní škola Týnec nad Sázavou a Gymnázium Benešov.

A proč „Strážci památek“? Je to asociace na historické události. Soutěž spolupřádá Městské muzeum v Týnci nad Sázavou. Týnecké hradiště

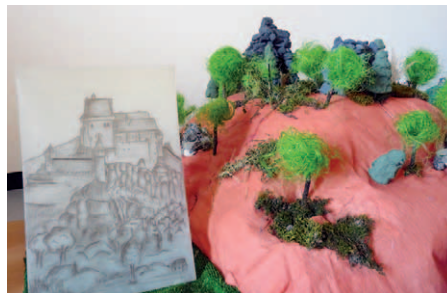
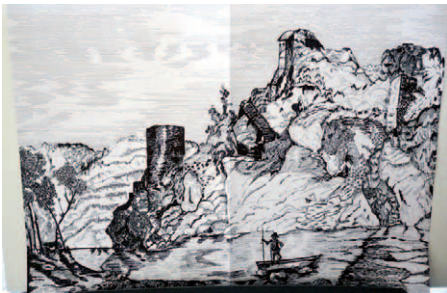
mělo od nepaměti funkci strážného místa. Již ve středověku se zde kvůli odpočinku zastavovali kupci na svých dlouhých cestách a zdejší strážci při tom dohlíželi na bezpečnost obchodníků a poskytovali jim občerstvení. V současnosti Týneckí „střeží“ zejména pověstnou týneckou kameninu, která se vyráběla ve zdejší továrně, jež byla jednou z prvních svého druhu u nás. Soutěž si dala za cíl probudit v dětech zájem o místní památky a přimět je zamyslet se nad tím, co v současnosti chráníme. Stavby? Území? Drahocenné předměty po našich předcích?

Soutěže se účastní osmičlenné týmy. V současnosti mají za sebou první kolo, kdy vypracová-

valy výtvarné dílo na téma památka regionu. Jak si s tím soutěžící poradili, je vidět na přiložených fotografiích. Vyrobili modely hradů, obrazy, koláže i animovaný film. Na téma, které si zvolili v první fázi, nyní zpracují literární dílo. A ve třetí fázi soutěže pak budou mít za úkol vytvořit výtvarné dílo na téma týnecké kameniny.

Vítězný tým bude vyhlášen v týdnu od 26. do 30. 5. 2014 na hradě v Týnci nad Sázavou. Čeká na něj pětidenní pobyt na hradě Křivoklát. Zkrátka ale nepřijdou ani ostatní soutěžící, protože odměna je připravena pro všechna družstva.

jt

Propagace regionu Posázaví v letošním roce

Prezentace na veletrzích, propagační materiály, akce pro novináře i spolupráce s novými partnery jsou součástí marketingového plánu společnosti Posázaví o.p.s. v letošním roce.

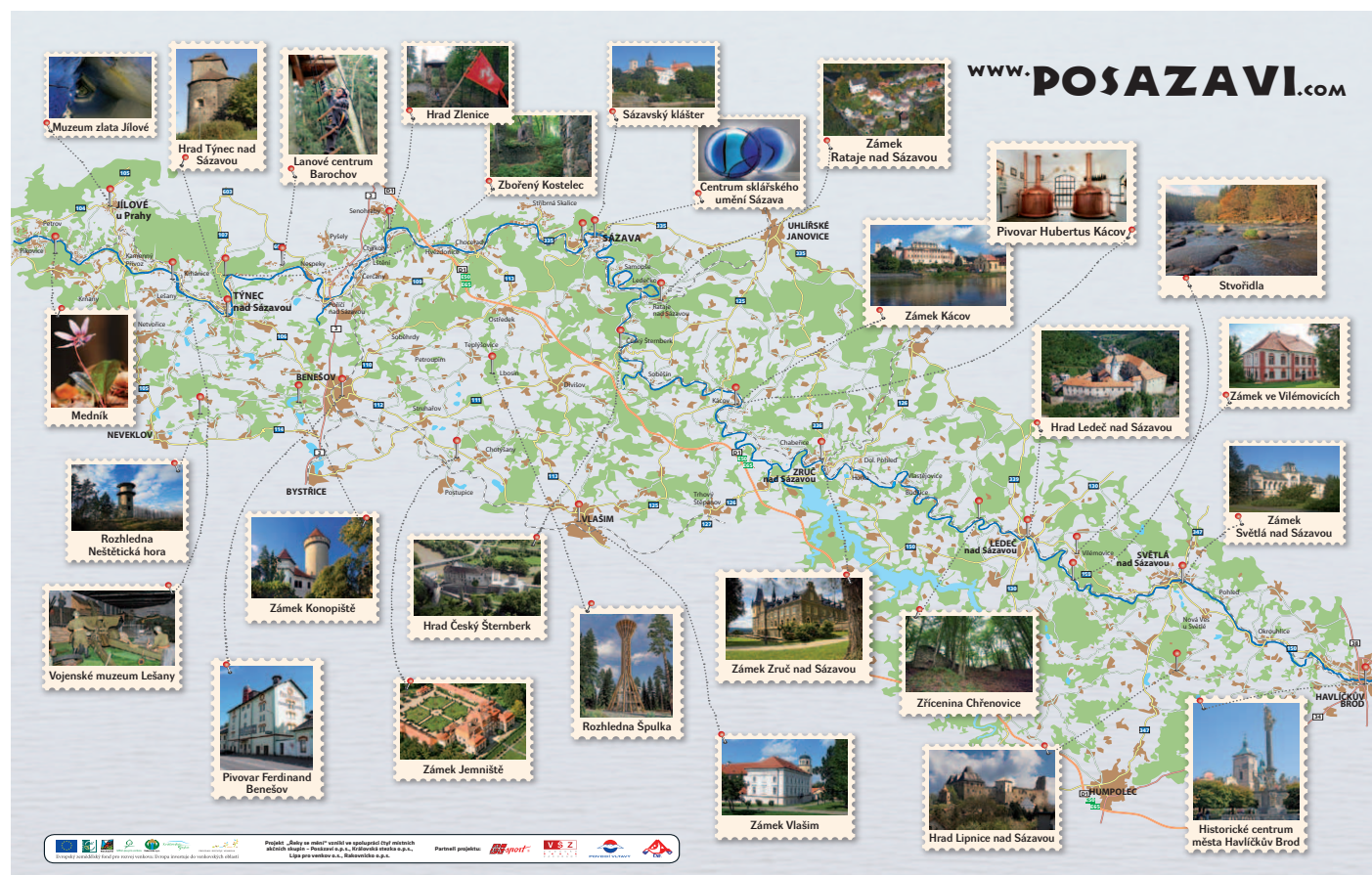
Zúčastnila se už například tradičního veletrhu cestovního ruchu Regiontour v Brně, kde pomáhala ve stánku města Benešov propagovat nejen vzpomínkové akce připravované k 100. výročí atentátu na Františka Ferdinanda d'Este, ale také turistické zajímavosti a aktivity v Posázaví. Ve spolupráci s agenturou CzechTourism se region prezentoval na veletrhu ITF Slovakiatour 2014

a na velvyslanectví České republiky v Bratislavě. Chystané turistické novinky v Posázaví byly také představeny v Praze na semináři pro průvodce „Poznejte regiony České republiky“.

V rámci kampaně na zviditelnění Posázaví letos vyjde nová propagační brožura Posázaví 10x jinak, která představí deset stěžejních pilířů cestovního ruchu v regionu, a propagační materiál Posázaví 100x jinak, který představí zajímavá a dostupná místa v Posázaví. Propagační materiály budou distribuovány prostřednictvím turistických informačních center, cestovních agen-

tur a kanceláří, zahraničních veletrhů, hotelů a penzionů. Budou se rozdávat na akcích v regionu, budou k dispozici na památkách, v hotelech a penzionech, na obecních a městských úřadech, v dopravních uzlech. Distribuovat je budou také Pražská informační služba a pražská informační centra.

Posázaví se bude prezentovat na zahájení a ukončení sezony Vojenského technického muzea v Lešanech i na Dnu otevřených dveří Pivovaru Ferdinand v Benešově nebo na Skleněném jarmarku v Sázavě.

Fórum cestovního ruchu informovalo o chystaných novinkách v regionu Posázaví

Rozhledna Špulka s naučnou stezkou na vrchu Březák u Divišova a Centrum sklářského umění v bývalé huti František v Sázavě letos patří mezi nová turistická lákadla regionu Posázaví. O chystaných novinkách hovořili v Hřebčínu Favory v Benicích na Benešovsku účastníci Fóra cestovního ruchu. Na akci, kterou pořádala společnost Posázaví o.p.s., přišlo 40 zástupců obcí, informačních center a podnikatelských subjektů z regionu.

Fórum cestovního ruchu bývá každoročně příležitostí k výměně informací o turistických aktivitách, které připravují zdejší města, obce a jejich svazky, podnikatelé i spolky. Mohou tak navázat kontakty, navzájem se poznat a pomoci si v propagaci svých akcí.

Ředitelka společnosti CESTY SKLA o.p.s. Martina Kulhavá hovořila o Centru sklářského umění huť František, které se otevře 2. června v Sázavě. „Nejsme muzeum,“ upozornila Martina Kulhavá. Návštěvníkům nabídnou unikátní expozici současného sklářského umění, ukážou jim brusírnu, rytebnu a dílnu s pecemi, připravují sklářské kurzy pro odbornou i laickou veřejnost a výukové programy pro školy.

Starosta obce Ratměřice Viktor Liška připomněl blížící se výročí bitvy u Jankova, která byla jednou z významných bojových akcí třicetileté války. V roce 2015 od ní uplyne 370 let. Významnou historickou událost připomínají naučné stezky vedoucí autentickým prostředím bojiště i tištěné materiály. Letos vyjde barevná publikace Jankow 1645 a bude spuštěn nový

web s virtuálním muzeem prezentujícím digitalizované mědirytiny s tématem třicetileté války, které zapůjčil majitel hradu Český Šternberk. Na příští rok se plánuje také setkání klubů vojenské historie, workshopy a přednášky. Manažerka Mikroregionu Džbány Lucie Krubnerová uvedla, že město Votice plánuje otevřít muzeum třicetileté války v bývalém františkánském klášteře, který loni koupilo.

Účastníci fóra také získali informace o unikátním muzeu Včelí svět v Hulicích, o putování na koloběžkách Ladovým krajem, o pochodu Za posledním puchýřem, který pořádá Klub českých turistů Benešov, o aktivitách Lanového centra Slapy, outdoorového centra Bisport, Areálu Barochov a dalších.

V Týnci se hovořilo o chystaných aktivitách na řece Sázavě

Chystané letošní aktivity na řece Sázavě a v jejím okolí byly tématem únorového setkání zástupců obcí a partnerů, které se uskutečnilo ve vodáckém centru Bisport v Týnci nad Sázavou. Akci uspořádali realizátoři projektu spolupráce „Řeky se mění“ – společnosti Posázaví o.p.s., Královská stezka o.p.s., Lípa pro venkov o.s. a Rakovnícko o.p.s.

Na setkání se hovořilo o tradičním jarním úklidu řeky Sázavy i o infrastruktuře kolem řeky. Zástupci obcí a podnikatelů informovali o tom, jaké novinky pro letošní rok chystají. Například představitelé firmy Povodí Vltavy s.p. hovořili o chystaném zabezpečení jezu Městečko a drobné opravě jezu Kaňov nebo o problémech se zabezpečením jezu Brejlov.

Hovořilo se mimo jiné také o vzniku nového informačního centra u mostu v Pikovicích, o plánovaných úpravách nábřeží v Týnci nad Sázavou a Poříčí nad Sázavou, o vybudování lávky přes řeku pro pěší a cyklisty pod Zbořeným Kostelcem nebo o muzeu vorařství, které chce vybudovat Kamenný Přívoz.

Hlavním cílem projektu Řeky se mění je zvýšit bezpečnost vodácké turistiky na řekách Sázava a Berounka a zpřístupnit ji široké veřejnosti. Jeho součástí bylo vydání Desatera slušného

chování na vodě a osazení břehů Sázavy informačními panely a lavičkami. V rámci projektu bude také zabezpečen jez v Sázavě, vyjde kniha

o řece a takzvaná tržací mapa s turistickými cíli a vodáckým desaterem.

1. Řeka není popelnice. Odpadky vyhoďte na konci výletu do koše.

2. Pomáhat si na vodě není nic špatného.

3. Když najdeš ve vodě pádlo, barel nebo vestu z půjčovny, nejspíš je někdo ztratil. Vrať proto vybavení do půjčovny. Někdo takhle může pomoci i tobě.

Ukázka z Desatera slušného chování na vodě, které vtipnou formou seznamuje s pravidly chování na řece a v její blízkosti. Celý obrázkový průvodce je na informačních tabulích u řeky, na nových „tržacích“ mapách nebo webu Posázaví o.p.s.

Obce z Posázaví chtějí posílit vzájemnou komunikaci a spolupráci

Zlepšit vzájemnou komunikaci mezi obcemi, zkvalitnit veřejnou správu a službu občanům má evropský projekt meziobecní spolupráce, který pod zkráceným názvem Obce sobě realizuje Svaz měst a obcí ČR (SMO). Zaměřuje se především na oblast odpadového hospodářství, školství a sociální péče.

Cílem projektu je zmapovat v jednotlivých regionech současný stav meziobecní spolupráce a navrhnout opatření k jejímu zlepšení. Výsledkem by mělo být posílení komunikace nejen

mezi jednotlivými obcemi, ale také v rámci jejich dobrovolných svazků. Projekt nechce nahrazovat jiné fungující aktivity, ale má poskytnout organizační, právní i finanční pomoc dobrovolně vytvářeným svazkům obcí a měst. Realizace projektu začala loni v listopadu a měla by být dokončena v červnu 2015. Je financována z Evropského sociálního fondu – Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost.

SMO chce v rámci projektu zpracovat analýzu a zmapovat oblasti a jednotlivé regiony, kde

sdužování může obcím pomoci. Analýza začne na úrovni takzvaných obcí s rozšířenou působností.

V rámci ČR je totiž velký rozdíl mezi jednotlivými regiony, ať už vzhledem k velikosti samotných obcí, tak i historickému vývoji. Z analýzy a jednání starostů by pak měla vzejít strategie rozvoje daného regionu. O její realizaci pak chce svaz následně jednat s budoucími vládami a politiky.

jt

Společné vzdělávání žáků základních škol Mikroregionu Džbány

Od září 2013 do května 2014 pracuje šest základních škol na území Mikroregionu Džbány na společném vzdělávacím projektu. Základní školy v Bystřici, Jankově, Miličíně,

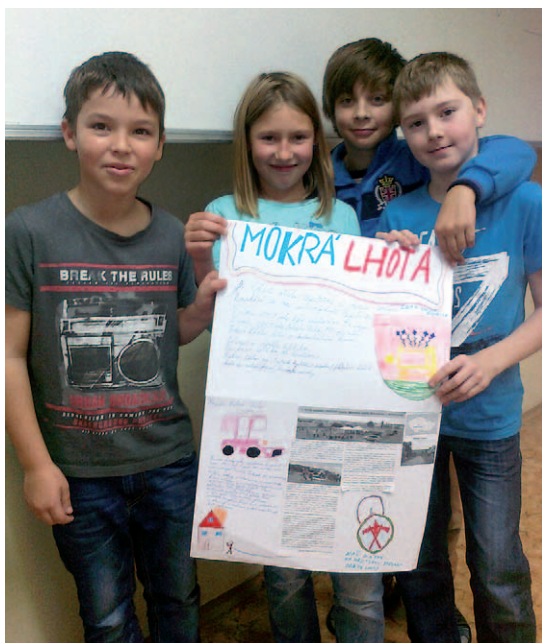
Olbramovicích, Voticích a Vrchotových Janovicích zapojily žáky čtvrtých ročníků do vlastivědného projektu, který má za cíl mimo jiné učít žáky o regionu, v němž žijí, a vést je k tvořivé samostatnosti a spolupráci. Školy svým zapojením do projektu získaly možnost tvůrčím způsobem realizovat výuku vlastivědy ve spolupráci se sousedy – příležitost setkávání, spolupráce i vzájemného srovnání zde hraje důležitou roli.

Metodik projektu Roman Andres popisuje stručně projekt jako iniciativu zdola. „Myšlenka

společného vzdělávání v rámci Mikroregionu Džbány vznikla celkem spontánně. Rádi bychom školám pomohli v rozvoji znalostí a budování osobního vztahu k vlastní domovině u žáků. Snažíme se podpořit učitele v používání metody projektové výuky, která má svoje specifika a klade na ně i na žáky nové nároky oproti tradičním formám vzdělávání. Odměnou za vynaložené úsilí, které, jak se ukazuje, žáky velice baví, jsou autentické zážitky, osobní zkušenosti žáků s fungováním vlastní obce, rozvoj schopností plánovat, vyjadřovat vlastní myšlenky, dohodnout se ve skupině a mnoho dalšího“.

Společným úsilím žáků vznikají například originální mapy, průzkumy veřejného mínění v obci či dětské návrhy dalšího rozvoje obce. Děti si prostřednictvím projektu uvědomují, v čem je jejich obec soběstačná a v jakých ohledech závislá na dodávkách z okolí. Mezi další aktivity projektu patří například výstava „odkaz budoucím generacím“, kdy společně vyberou a okomentují předměty symbolizující charakteristické hodnoty současné doby, které vědomě či nevědomě předáváme následujícím pokolením. Nebo třeba identifikace souvislostí mezi problémy životního prostředí a činností lidí. Projekt se také zabývá otázkami soužití. Vlastní průběh projektu děti samy hodnotí známkami jako ve škole.

Předseda Mikroregionu Džbány Viktor Liška k tomu dodává: „Zajímavé budou i další výstupy projektu, a to zejména pracovní listy pro výuku regionální vlastivědy ve čtvrtých třídách ZŠ. Vzniknou na základě celoroční práce

děti a budou sloužit jejich následovníkům. Věřím, že zapojené děti se již těší také na vzájemné návštěvy, které proběhnou v březnu a dubnu tohoto roku. Každá třída si při nich vyzkouší roli hostitele a průvodce po své škole a obci a naopak roli zvědavé návštěvy. A já osobně se nejvíce těším na závěrečné setkání všech účastníků projektu, které proběhne na konci května. Chceme ho pojmut jako jarmark vystavených prací a předvedených dovedností žáků, kde bude prostor pro sebe prezentaci a sebehodnocení i soutěžní klání jednotlivých tříd. Zároveň chci ocenit osobní nasazení učitelů zapojených do projektu. Vyžaduje to od nich zvládnutí řady nových, časově i organizačně náročných situací.“

Právě zkušenosti paní učitelů a jejich pohledy na Dětskou vlastivědu Mikroregionu Džbány představíme v dalších zprávách o realizaci tohoto inovativního projektu.

Lucie Krubnerová

Zrekonstruovaná knihovna ve Voticích funguje již rok

V březnu uplynul právě rok, kdy se Městská knihovna Votice otevřela veřejnosti po téměř desetiměsíční rekonstrukci. Na rekonstrukci získalo město dotaci z Regionálního operačního programu Střední Čechy.

Od znovuotevření prošlo knihovnou téměř čtrnáct tisíc čtenářů, uživatelů internetu a návštěvníků kulturních i vzdělávacích akcí. Počet čtenářů i výpůjček zůstává dlouhodobě na stejné úrovni, a to i díky tomu, že se po znovuotevření přihlašují stále noví čtenáři. Ti kromě zrekonstruovaných a příjemných prostor oceňují i velký počet novinek ve fondu knihovny. Jen za rok 2013 se knihovna rozrostla o 1 435 nových knih různých žánrů. Celkově votická knihovna disponuje více než 54 tisíci svazky knih. Čtenáři mohou vy-

užít, a často využívají, také elektronický katalog na webových stránkách knihovny. Každý si zde může najít, zda je kniha ve fondu knihovny.

Kromě výpůjček knih a časopisů mohou čtenáři využívat i další služby knihovny – objednávky literatury z jiných knihoven, rešeršní služby, veřejný internet zdarma, kopírování nebo skenování. Samozřejmostí je pomoc při výběru beletrie i naučné literatury a také rezervace knih. Již tradičně pořádá votická knihovna knihovnicko-informační lekce pro mateřské a základní školy a také besedy, literární pásma, kvízy, soutěže nebo exkurze.

Důležitou a také prestižní činností knihovny je přispívání do Souborného katalogu ČR. Tam lze odesílat pouze bezchybné záznamy, jejichž vy-

tváření je poměrně časově náročné. Na druhou stranu umožňuje pohodlné vyhledávání ve fondu všech přispívajících knihoven, a to pro uživatele i pro knihovny.

Kromě těchto základních služeb nabízí i mnoho dalších. Po rekonstrukci vznikl v dospělém oddělení prostor pro konání menších besed, vzdělávacích nebo tvořivých akcí. Od otevření jsme jich pro veřejnost uspořádali několik – seminář Jak najít zaměstnání, přednášku o léčebné metodě irisdiagnostice, zdobení perníčků trezíráním, kurz šitých šperků nebo besedu s Petrem Kumštou o zahradničení. V březnu začal kurz trénování paměti, který má celkem šest na sebe navazujících lekcí a pokračovat bude také navazující kurz šitých šperků. >>>

Během února votická knihovna uspořádala cyklus tří tvořivých čtvrtek pro děti. Pod vede-

ním Kateřiny Fárové děti vyráběly karnevalové masky, soutěžily nebo si povídaly o své oblíbené knize a vyráběly školní sešit. Někteří rodiče využili možnosti nechat děti po dobu programu v knihovně samotné. Kromě zajímavého programu ocenili i bohaté občerstvení, které bylo připraveno vždy na závěr akce.

Další příjemnou novinkou v knihovně je možnost organizovat menší výstavy. Po otevření jsme uspořádali výstavu fotografií z průběhu rekonstrukce a výstavu fotografií Jiřího Drábka. Během týdne knihoven začala výstava k Večerníčku „Chaloupka na vršku“, která s malou obměnou trvala až do konce prosince.

Do konce března byla ke zhlédnutí výstava „Vorařství na Sázavě“, kterou jsme měli zapůjčenou od MAS Posázaví. Nyní vystavujeme exponáty z Klubu tvořivých knihovníků organizace SKIP.

Další informace o knihovně, otevírací dobu a kontakty naleznete na webových stránkách knihovny <http://knihovnavotice.webk.cz/>. Zde také můžete nahlédnout do našeho katalogu a vyhledávat knihy. Aktuální informace přidáváme také na Facebook. A jestli jste u nás ještě nebyli, přijďte se podívat!

Eva Křížková

Ve Vojkově vyrostl nový spolkový dům

Obec Vojkov, která má více než 500 trvale žijících obyvatel, se může pochlubit novým spolkovým domem. Budova z roku 1950 se nachází na návsí a již delší dobu se potýkala s nevyhovujícím stavem. Obec se pokoušela opakovaně získat na její celkovou rekonstrukci a přístavbu dotaci, a to i prostřednictvím programu Leader. I přesto, že byl projekt velmi kvalitně připraven, finance se obci získat bohužel nepodařilo. Vzhledem k tomu, že se jedná o významnou budovu, která je využívána všemi generacemi a spolky, a pro společenský život v místě je nenahraditelná, přistoupila obec Vojkov k její rekonstrukci z vlastních zdrojů. Ty činily téměř dva miliony korun.

V současné době se díky tomu místní mohou pochlubit moderním a funkčním zázemím pro veškeré společenské aktivity organizovaných i neorganizovaných skupin. Prostory jsou využívány

jako zasedací místnost při výročních schůzích spolků, funguje zde myslivecké sdružení, sbor dobrovolných hasičů, který má dětské družstvo a družstvo dospělých, aktivní ženy s dětmi a další.

V létě bude objekt sloužit jako zázemí pro tradiční letní zábavy s grilováním, dětské dny – součástí areálu je i pódium a taneční parket pod stromy, které vytvářejí dokonalou kulisu pro venkovní akce. Návštěvníci vojkovských zábav bezesporu ocení nově vzniklé sociální zázemí, včetně zázemí pro osoby se sníženou schopností pohybu, a zastřešené posezení pro případ, že by se zhoršilo počasí. Celkový prostor přistavěné budovy s novým vytápěním, kuchyňkou i venkovním zázemím umožnil celoroční využití areálu pro nejrůznější šíři aktivit. Vojkovským tedy nic nebrání tomu, aby se setkávali, povídali, rozvíjeli svou činnost a občanskou soudržnost. Velmi

úspěšnou letošní akcí byl dětský karneval v nových prostorách a „josefovské posezení“.

Obci se daří obnovovat i další majetek, nedaleko areálu byl kompletně zrekonstruován pamětní kříž, byla obnovena požární nádrž, pokračují práce na přípravě čistírny odpadních vod, je připraven projekt na vybudování hřiště pro všechny generace v osadě Zahrádka, chystá se obnova rybníčku Pražáček, připravují se plochy pro novou výstavbu v obci a další rozvojové akce.

Lucie Krubnerová

Zastupitelé Bystřice rozhodnou o strategickém plánu

Relaxační vycházková místa, kde se bude příjemně odpočívat o víkend třeba maminkám s kočárky či opravená kotlina a teplovod. Nová pozice streetworkera k monitoringu drogové situace, pokuty za prodej alkoholu mladistvým a dokonce snížení počtu heren s výherními automaty, které stojí za fatálními problémy mnoha rodin. Ale také čistější vzduch díky napojení domů na místní teplovod i pomoc radnice s vyřizováním dotací jednotlivým rodinám na ekologické vytápění v jejich domech. I takové příjemné dopady na každodenní život ve městě může mít už od příštího roku nový strategický plán, s jehož přípravou právě finišuje radnice v Bystřici.

Dokument, obsahující konkrétní nápady ke zlepšení infrastruktury i technických služeb, rozvoji cestovního ruchu, zlepšení bezpečnostní situace ve městě i životního prostředí, a to mezi roky 2015 až 2020, budou už pravděpodobně v polovině dubna na svém mimořádném jednání schvalovat tamní zastupitelé.

„Skutečně se blížíme do finále. Máme za sebou totiž všechna veřejná setkání oponentního týmu s veřejností, veřejnou prezentaci navrhovaných procesů pro Městský úřad v Bystřici a do finální fáze už přešla i samotná realizace strategické-

ho plánu,“ uvedl hlavní manažer projektu Tomáš Vášáry. Upřesnil, že realizační tým právě v těchto dnech pracuje již na implementační části dokumentu, který z podstatné části zaplatily dotace z Evropské unie. „Finalizujeme již takzvané karty vybraných projektů v jednotlivých oblastech. Ty už obsahují všechny základní detaily, jak projekty realizovat v příštím období v jednotlivých konkrétních oblastech,“ přiblížil závěrečnou fázi před schvalováním dokumentu k výraznému zkvalitnění života občanů projektový manažer. Zdůraznil také, že podobné akce, do kterých se například prostřednictvím anket či dotazníkového šetření zapojuje i veřejnost, mají obrovský význam pro rozvoj občanské společnosti. „Bylo pro nás proto velmi potěšující, že se do vyplňování otázek, týkajících se dosažení kvality života ve městě i v jeho osadách, zapojilo reprezentativních 550 respondentů,“ kvituje zájem veřejnosti o koncepční rozvoj města v příštích letech Tomáš Vášáry. Veškeré připomínky oponentního týmu i konkrétní návrhy projektů na léta 2015-2020 prezentoval jako manažer projektu v radničním měsíčníku Hlas Bystřice. „Tam jsme také vyzvali veřejnost k reakcím a doplnění návrhů,“ naznačil Vášáry, jakým způsobem vtáhli iniciátoři projektu k diskusi o svém městě jeho obyvatelé.

Strategický plán, podle něhož by do roku 2020 mohla Bystřice odstranit slabiny v nejrůznějších oblastech, nebude ovšem platit pouze ve městě jako takovém, ale rovněž v pětadvaceti osadách, které pod něj spadají. „Věřím proto, že zastupitelé strategický plán, důležitý pro budoucí rozvoj města i všech osad, na mimořádném jednání v polovině dubna schválí,“ odhaduje po zkušenostech s veřejným projednáváním, že většina jeho kolegů zvedne ruku pro zlepšení podmínek pro život ve městě, bystřický starosta Daniel Štěpánek.

Zásadní projekt na příští období podle něj rozhodně v žádném šuplíku neskončí. „Naopak. Město s ním chce dále velmi intenzivně pracovat. Už nyní tak uvažujeme o vzniku komise, která bude nejen pracovat na zavádění strategického plánu do veřejného života, ale hlavně důsledně kontrolovat jeho naplňování,“ ujistil Daniel Štěpánek.

Více informací o Strategickém plánu, který budou již v polovině dubna schvalovat bystřičtí zastupitelé, naleznou zájemci na:

www.mestobystrice.cz/strategicky-plan.

Tomáš Vášáry,
manažer projektu

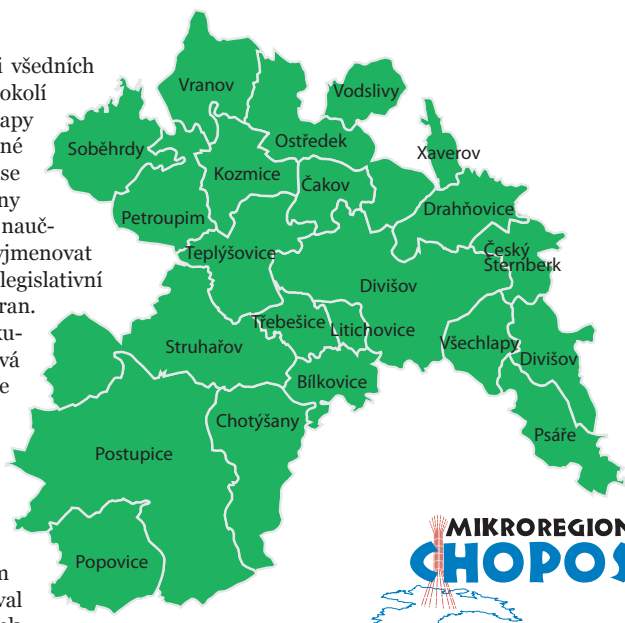
Špulka je dokončená, okolí už dotvářejí dobrovolníci

Je tomu tak. První březnový týden pracovníci firmy Chládek&Tintěra Pardubice a.s. dokončili poslední práce na rozhledně Špulka. Mírný průběh letošní zimy nakonec pomohl dodělat dílo, na které jsme delší dobu čekali. Zdálo by se, že tím vše končí, a začíná pouze to příjemné – otevřít a těšit se z nové rozhledny. Není všemu konec a do otevření zbývá ještě dost práce. Hned jak kopec opustila stavební technika, nastou-

pili dobrovolníci. O sobotách i všedních dnech se postupně upravuje okolí rozhledny. Kolem kamenné mapy vznikají z kamene poskládané valy, čistí se okolí, instalují se dřevěné panely, lavičky, kameny s dárčí, dokončuje se kruhová naučná stezka pod rozhlednou. Vyjmenovat vše, co je ještě třeba udělat po legislativní stránce, by vydalo na mnoho stran. Každý den chodí na kopec skupinky lidí, místo intenzivně ožívá a nedočkavost roste s blížícím se otevřením.

Průběh celé akce jsme fotili i natáčeli, prostřednictvím elektronických nástrojů rozesílali informace a ze shromážděných záznamů vytváříme film o Špulce. Když jsem sepsával fakta o vzniku a průběhu projektu pro komentář k filmu, narazil jsem na zajímavé okolnosti. Asi bylo pošetilé chtít otevřít rozhlednu v jiném měsíci než v dubnu. Měli jsme tušit, že je duben pro Špulku z nějakého důvodu důležitý. Několik let zpátky se totiž v dubnu děly události, které zásadním způsobem posouvaly prvotní myšlenky ve skutečnost. Od dubna 2008 a během následujícího roku jsme se zástupci obcí hledali nosné téma společného projektu. V roce 2010, konkrétně 28. dubna, jsme už pomocí balónků měřili výšku budoucí rozhledny. A 26. dubna 2011 byla do-

končena projektová dokumentace ke stavebnímu povolení a ve stejný den poprvé vystoupali starostové z mikroregionu CHOPOS na kopec Březák. Dodavatele stavby jsme vybírali 3. dubna 2012 a o rok později 27. dubna se už na kopci poklepával základní kámen. Datum slavnostního otevření rozhledny tedy zákonitě připadlo opět na duben. Tímto všechny zveme 26. dubna 2014 v 9 hodin do Lbosína a na kopec Březák, kde budeme společně otevřít rozhlednu Špulku a naučnou stezku. Brzy na viděnou na Špulce.

Mirek Kratochvíl

ROZHLEDNA ŠPULKA S NAUČNOU STEZKOU

Svazek obcí CHOPOS a partneři Vás srdečně zvou do osady Lbosín u Divišova na slavnostní otevření rozhledny ŠPULKA s naučnou stezkou.

Kdy: 26. dubna 2014

- 9:00 děti ze základních škol otevrou naučnou stezku
- 10:00 otevření rozhledny Špulka
- k poslechu zahrají DO Vranovanka a LemRoucha
- občerstvení

WIFCOM
BUSINESS WIT & COMPUTER SOLUTIONS

rádio
SÁZAVA
89,3fm

Pivovar
Ferdinand
Stučné pivo
BRATROV 1987

Církevní ZŠ a MŠ Archa Petroupim
ZŠ Divišov
ZŠ a MŠ Chotýšany
ZŠ a MŠ Postupice
ZŠ a MŠ Teplyšovice

Stará kamenná budova školy v Přestavlkách prošla rozsáhlou rekonstrukcí

Realizaci projektu došlo k celkové přeměně místa na živé fungující centrum obce. Především došlo ke snížení energetické náročnosti staré kamenné budovy školy a zefektivnění celkového provozu budovy, která je mimo jiné i sídlem Obecního úřadu Přestavky u Čerčan a knihovny obce. Byly vybudovány potřebné prostory, které využije široká veřejnost, a zlepšilo se zároveň zázemí pro práci zastupitelstva, což umožní poskytnout občanům služby na odpovídající úrovni.

Náklady na přestavbu chátrajícího domu, v němž byla v minulosti škola, dosáhly 4 milionů korun. Z nich 2,7 milionu korun pokryla dotace z evropských fondů a zbytek uhradila obec ze svých zdrojů.

Takto rozsáhlou a kvalitní rekonstrukci domu v majetku obce, který stojí v centru obce, mohly Přestavky u Čerčan uskutečnit jen díky dotaci. Stavební úpravy přispěly ke zlepšení celkového vzhledu návsi i přilehlého okolí, a dům se tak stal přirozeným centrem společenského dění v obci.

Kromě obecního úřadu a knihovny vznikla v prvním patře opraveného domu i mateřská

škola, která zahájila provoz v září a doposud v obci moc chyběla. Nové prostory v přízemí zase využijí spolky, například hasiči, sokolové, baráčníci, dámský klub a další zájmové skupiny fungující v obci.

Na nutnou rekonstrukci objektu dlouho nebyly peníze. Zlom nastal až v roce 2011, kdy po několikaletém snažení získala obec dotaci z Programu rozvoje venkova. Stavba začala v červnu 2012 a dokončena byla v létě následujícího roku.

Na zahradě budovy bývalé školy v roce 2012 také obec realizovala díky dotaci z ministerstva pro místní rozvoj dovybavení dětského hřiště. Náklady přesáhly půl milionu korun, z nich 70 % pokryla dotace a zbytek uhradila obec ze svých zdrojů. Zrekonstruované hřiště poskytne dětem z nově vzniklé školky i maminkám s malými dětmi možnost aktivního trávení volného času v obci.

Kateřina Chobotová

U školní družiny v Čerčanech vyrostlo nové hřiště

Moderní volnočasový areál pro všechny generace vznikl rekonstrukcí zahrady u školní družiny a přilehlého dětského hřiště v Čerčanech. Víceúčelové hřiště s umělým povrchem pro míčové hry a nový prostor s cvičným streetbalovým košem, venkovními fitness stroji a dětským hřištěm byly slavnostně otevřeny 27. března. Areál má jasně daný provozní řád, je hlídán a na noc se zamyká.

„Nové hřiště využijí jak základní škola, mateřská školka, zájmové kluby, ale i široká veřejnost.

Už nyní víme, protože byla mírná zima a hřiště se v omezeném rozsahu používá již od ledna, že o využití zrekonstruovaného prostoru je velký zájem. A co víc si přát? Doufám, že hřiště bude plně vytížené a sportování na něm bude pro všechny příjemnou a pozitivní zkušeností. Já sama z toho mám dobrý pocit, že se nám podařila správná věc, která má smysl,“ řekla starostka Dana Tomášková. Pro Čerčany je podle ní nové hřiště velkým přínosem, protože prostorů pro sportování v obci moc nebylo, a když už byly, tak ve špatném stavu. „Jsem moc ráda, že se projekt „Pojďme se všichni sejít na našem hřišti“ podařil zrealizovat. Za to bych chtěla poděkovat všem, kdo se na něm podíleli, zejména společnosti Posázaví o.p.s., díky které jsme získali dotaci ve výši 1 242 000 Kč. Celkové náklady projektu jsou 1 684 000 Kč,“ dodala starostka.

Nové hřiště vzniklo v místech, kde byl v minulosti „hliněný“ plácek obehnaný plotem, který sousedil s vyasfaltovanou plochou. Do přípra-

vy na jeho proměnu v moderní volnočasový areál se zapojili i samotní obyvatelé. Děti ze školy a neziskových organizací formou besed a diskuzí spolupracovaly se starostkou a ředitelkou školy na plánování projektu. Své nápady, postřehy a myšlenky potom vyjádřily výtvarnou formou. Obyvatelé obce ve spolupráci s radnicí a místními spolky zajistili vykácení jedovatých tísňů a odstranění nebezpečné kovové houpáčky. Z betonové plochy byly odstraněny nevyhovující branky a postaveny nové, byly instalovány nové koše na basketbal a opraven dřevěný altán.

Podle projektu se na úpravě areálu formou úklidu ploch, hrabání trávy a listů bude podílet mládež. Současně budou probíhat různé dobrovolnické akce zaměřené na údržbu nového prostoru. V zimních měsících vznikne na hřišti ve spolupráci s dobrovolníky z řad hasičů klužiště.

Kateřina Chobotová, jt

Kastelánkou na zámku Konopiště

Marie Krejčová zná zámek Konopiště doslova od sklepa po půdu. Jak by ne, když je na této památce už čtvrtstoletí kastelánkou.

Na Konopiště přišla z rodného Šumperka a letos zde svou misi končí, odchází na zasloužený odpočinek. Právě v době 100. výročí tragické smrti posledního konopištského pána, následníka rakousko-uherského trůnu Františka Ferdinanda d'Este a jeho manželky Žofie z Hohenbergu. „Říkala jsem si, že to bude symbolické ukončení mého působení na Konopišti. Už přesluhuju, chce to ‚nový mozek‘. Přiznám se, že za těch 25 let jsem si zvykla na určitý stereotyp a spoustu věcí přehlédnu. Mám tady ale velice dobrý kolektiv spolupracovníků, kteří mají spoustu nových nápadů,“ říká usměvavá žena.

Ze školy přímo k památkám

Když coby čerstvá absolventka stavební fakulty Vysokého učení technického v Brně nastupovala v roce 1975 do Vlastivědného muzea v Šumperku, asi by ji ani ve snu nenapadlo, že o památky, které tehdy dostala na starost, bude pečovat po celou svou profesní kariéru.

I když... „Už jako studentka na střední a vysoké škole jsem dělala průvodkyni na zámku ve Velkých Losinách. Poznala jsem díky tomu práci kastelánů a chtěla jsem se na nějaký zámek dostat. V blízkosti rodiště žádná možnost nebyla, uvolnilo se tehdy ale místo správce na Konopišti, tak jsem to zkusila. Nastoupila jsem 1. února 1989 a od té doby jsem tady,“ vypráví v přítmi své zámecké pracovny. Nezastírá, že se jí bude stýskat, protože Konopiště, stejně jako zámek ve Velkých Losinách, je její srdeční záležitostí.

Zámeckou paní se ale necítí. „Jeden můj známý říkal, že zámeckou paní byla jen Žofie, že já jsem jen paní Zámecká. Za ta léta to ani jinak nejde, když tady žijete, bydlíte, jste tady od rána do večera. Odjíždím jenom na dovolenou, když mám pár dní volna. Do práce mi stačí přejít chodbu, můžu sem chodit v papučích.

Na druhou stranu jsem ale pořád v práci. Když mám volno a kolegové něco potřebují, tak zavolají. Ale nikdy mi to nevadilo. Naopak, i když mám volno a jsem doma, tak stejně párkrát za den do kanceláře přijdu, aspoň se podívám na e-mail,“ dodává.

Život na zámku

Na Konopiště se tehdy nastěhovala se svou malou dcerou. Neměla auto, tak ji denně, v zimě i v létě, vozila na kole do školky v Benešově. Na zámku bydlely zprvu samy, až po dvou letech se tam přistěhovala další rodina a později přibyla ostraha. „Stalo se třeba v době, kdy zabezpečovací systém nebyl ještě tak dokonalý, že stačilo, aby se průvanem otevřelo okno a spustil se alarm. Někdy jsem obhlídku zvládla sama, někdy jsem ale měla strach a zavolala jsem policii. Třeba v pokojích na třetím návštěvnickém okruhu, který tehdy ještě nebyl v provozu, nebyl zaveden elektrický proud, tak jsme příčinu poplachu hledali s baterkou v ruce,“ zavzpomínala. Jindy zase musela v noci vzít s sebou dcerku do Velké věže, když kontrolovala, jestli tam nevznikl požár po svařování nádrží na vodu.

Zvykla si i na desetitisíce návštěvníků, kteří ročně projdou zámek a jeho parkem. „V létě si klidu užiju jen o pondělích, kdy máme zavřeno. To vyrazím na kole po známé trase na letiště do Nesvačil, dívám se po letadlech, dám si pívko, mám s sebou knížku, chvíli si sednu a čtu. Jezdím sama, protože celou rodinu mám na Moravě,“ dodává. Odloučení si s rodinou vynahrazuje v létě. Každý rok společně vyrazí na cyklistickou dovolenou po republice. „Je to pro mě odpočinek. Do ciziny jezdím také, ale mimo turistickou sezonu na zámku a spíš na poznávací zájezdy, moře moc nemusím,“ dodala.

Při svých toulkách často zabloudí i na jiné památky. A to se v ní probudí profesionální cit. „Dcera, když byla menší a jezdily jsme spolu na výlety, tak se vždycky za mě styděla, protože jsem potichu, jen pro sebe, kritizovala, když někde měli pavučiny nebo něco, co se mi nelíbilo. Přiznám se, že hodně porovnávám. Jsou ale zámky, které se mi moc líbí, jsou nádherné, udržované, je na nich úžasná atmosféra. Ale Konopiště pro mě je a vždycky bude nejlepší,“ poznamenala.

Ač žena, má moc ráda konopištskou zbrojnici. „Nejsem odborník na zbraně, ale zbroj je precizní práce, nádherná a zbrojnice má úžasnou atmosféru, úplně jinou než místnosti s nábytkem a obrazy. Je to možná dáno tím, že klasických interiérů je hodně, ale naše zbrojnice je jedinečná,“ řekla. Ráda chodí také do Velké věže, a to kvůli nádherným renesančním reliéfům, které jí, původem stavaře, učarovaly.

Co František Ferdinand netušil

Z pohledu staleté historie konopištského zámku může být pro někoho 25 let pouhou epizodou. Přesto se tu za tu dobu hodně změnilo. Podařilo se zrekonstruovat a zpřístupnit skleníky v Růžové zahradě. Otevřel se třetí návštěvnický okruh, který návštěvníky zavede do soukromých po-

kojů rodiny Františka Ferdinanda d'Este. „Byl v nich depozitář, kam nikdo nesměl. Připravili jsme se spolupracovníky projekt, který se podařilo zrealizovat. Podkladů bylo na zámku hodně, od inventárních seznamů po dobové fotografie interiérů,“ vzpomněla Marie Krejčová. V současné době dokončují opravu Korkového pavilonu v parku.

Čím si kastelánka vysvětluje, že je Konopiště jedním z nejnavštěvovanějších zámků v republice? „Osobnost Františka Ferdinanda je všeobecně známá a hodně ovlivnila dějiny Československa. Konopiště je navíc blízko Prahy a návštěvníkům má opravdu co nabídnout – zámek je přeplněn kvalitním mobiliářem, je tu zbrojnice, muzeum sv. Jiří, unikátní střelnice, kterou jinde v Česku nenajdete, lovecká chodba, medvěď... Myslím si, že je toho tu hodně a snažíme se nabízet i doplňkové programy,“ zdůvodnila Marie Krejčová.

Posteskla si však, že dnešní doba památkám nepřeje. „Je na ně čím dál méně peněz, letošní rok, který je pro nás kvůli výročí atentátu na Františka Ferdinanda tak významný, je z hlediska financí nejhorší za posledních 25 let. Nebudeme mít peníze ani na údržbu, natož na vzpomínkové akce. Hodně z nich připravujeme na koleně, zadarmo, ve svém volném čase. Kolegům za to patří velký dík,“ dodala.

Loučení s Konopištěm

Jako kastelánka projde Marie Krejčová branou zámku Konopiště naposledy v červnu. „Čím víc se to blíží, tím víc jsem smutná. Ale všechno musí jednou skončit,“ říká. Jedním dechem ale dodává, že se sem z Moravy bude ráda vracet. Za známými, kamarády, bývalými spolupracovníky. Potěší ji i to, když se bude moci třeba jenom projít zámeckým parkem.

tel.: 317 721 366, 602 349 068
e-mail: konopiste@npu.cz
<http://www.zamek-konopiste.cz>

Hledáte poctivé potraviny? Zajděte do Farmářského dvorku U Kešnerů

Záleží vám na tom, co jíte? Chcete vědět, odkud pochází mléko, jogurt nebo maso, které kupujete? Dáváte přednost čerstvým a kvalitním potravinám domácího původu? **Pak zajděte do Farmářského dvorku U Kešnerů na Malém náměstí v Benešově.** Najdete tam poctivé výrobky domácích farmářů a drobných podnikatelů.

„Naši prvotní myšlenkou je spolupracovat pokud možno s místními výrobci, kteří používají technologie šetrné k potravinám, aby byly bez chemických látek a konzervantů, bez náhražek, aby to bylo skutečně to, co si pod tím představujeme. Aby jogurt byl jen z mléka a jogurtové kultury,“ říká Pavla Kešnerová. Na myšlenku otevřít kamenný farmářský obchod ji před několika lety přivedla snaha nabídnout rodině zdravé potraviny. „Nechtěla jsem dětem a manželovi dávat nic špatného, snažila jsem se je nešdit,

zajímala jsem se proto o složení a kvalitu potravin. Nejdříve jsem nakupovala v obchodě to nejdražší, co bylo, ale nakonec jsem zjistila, že tudy cesta nevede. Začala jsem objíždět farmáře, bylo to ale časově náročné, protože potraviny potřebujete denně. Snažila jsem se proto uvést do života myšlenku dostat potraviny na jedno místo,“ dodala.

O otevření obchodu s potravinami začala reálně uvažovat na podzim 2011, první zákazníky přivítal na jaře 2012. Mezitím celou zimu věnovala přípravě a plánům, začala vyhledávat vhodné dodavatele. „Klademe důraz na kvalitu zboží, proto se snažíme každého dodavatele poznat osobně, navštěvujeme jejich provozovny, abychom se přesvědčili o kvalitě výroby a distribuce. Podstatná část našich dodavatelů je z regionu, což je důležité z několika důvodů: cena zboží se nezvyšuje o přepravní náklady, dáváme vzniknout a udržet pracovním místům v regionu a v neposlední řadě jsme si jisti stavem našeho životního prostředí, a tedy i „kondicí“ našeho zboží,“ konstatovala.

Na rozdíl od roku 2012 už podle ní v současnosti není problém sehnat kvalitní a spolehlivé dodavatele. „I díky osvětě si lidé obecně začínají uvědomovat, že to, co jíme, je důležité, že to ovlivňuje kvalitu jejich života. Takže se otevírá prostor pro nové podnikatele v oboru. Problémem je ale logistika. Když je dodavatel dobrý, má hodně odběratelů a začne mít problém – nestíhá,“ řekla Pavla Kešnerová. Farmářský trend v podobě, v jaké se nyní prezentuje, považuje za krátkodobý fenomén. Je ale přesvědčena o tom, že požadavek na čerstvost a poctivost potravin zůstane. A to bude příležitost pro místní producenty. „Zboží vyrobí a hned prodají, budou vyrábět jen určité množství. Když totiž potraviny děláte ve velkém, nemohou být nikdy dostatečně kvalitní už kvůli vysokým požadavkům na trvanlivost,“ zdůvodnila.

Kvalitní zboží si zákazníka najde

Přesvědčit zákazníky, aby se zajímali hlavně o kvalitu potravin, nebylo podle Pavly Kešnerové

vé jednoduché. Pomohly až ochutnávky. „Zkoušeli jsme různé druhy reklam, ale musím říci, že to moc velký efekt nemělo, protože lidé jsou zahlceni reklamami a informacemi. Vsadili jsme proto na setkávání tváří v tvář, věřili jsme tomu, že si lidé navzájem řeknou, že jim něco chutnalo, že to doporučí dalším. Osvědčilo se mi tvrdit na vysokém standardu nabízených potravin,“ poznamenala. A jak hledá nové dodavatele? Ze začátku objížděla farmářské trhy, potkávala se s producenty, začala s nimi spolupracovat a teď už se jí ozývají sami nebo jí někoho doporučí.

Farmářský dvorek nabízí zboží, které bylo kdysi k dostání v klasických koloniálních – prostě to, co je denně potřeba k vaření – mléčné a masné výrobky, maso, uzeniny, sýry. „Bohužel kvalitní zeleninu a ovoce se zatím nedaří sehnat,“ posteskla si Pavla Kešnerová. A ještě jedna věc ji trápí – prostory obchůdku už přestávají stačit. Začala se proto poohlížet po větších. Uspěcháním zákazníků nabízí možnost nakoupit z pohodlí domova nebo kanceláře prostřednictvím e-shopu na <http://www.eshop-rychle.cz/> www.farmarskydvorek.cz.

Pavla Kešnerová se stala na kvalitních potravinách doslova závislou. „Má to zajímavý efekt – začala jsem méně jíst. Je to logické, protože mám dost živin z kvalitní stravy. Trvalo asi rok, než si na to tělo zvyklo. Dostala jsem se do stádia, že potraviny z běžného obchodu nebo jídlo z hospody mně nechutnají. Jeden čas jsme kvůli tomu ani nechodili do restaurací, ale situace už se pomalu mění – řada z nich začíná používat kvalitní suroviny,“ uvedla.

Zajistit chod farmářského obchodu je pro Pavlu Kešnerovou prací na víc než jen jeden pracovní úvazek. Má jen jednoho zaměstnance, o vše ostatní se stará sama. Dva roky nebyla na dovolené, a když loni zkusila na týden odjet, své království poctivých potravin musela řídit i na dálku.

jt

Přijďte do Kácova! Po silnici, železnici i vodě...

Není tolik měst a obcí, jejichž tvář se razantně mění v závislosti na ročním období. Kácov mezi ně ale určitě patří. V zimě poklidné městečko, kde na první pohled dávají „lišky dobrou noc“. V létě tepající centrum, jehož počet obyvatel se více než zdvojnásobí. Může za to řeka Sázava a okolní krajina, které jsou v pravém slova smyslu balzámem na městskou duši zkoušenou shonem a stresem. Nevěříte? Přijďte se podívat! Po silnici, po železnici třeba legendárním Posázavským Pacifikem... nebo lodí po vodě.

„Na řece Sázavě funguje několik podnikatelských subjektů půjčujících lodě. Přímo v Kácově máme tři kempy, turistickou ubytovnu a hotel. Posázaví je v posledních letech přitažlivé i pro cyklisty, chceme se na ně také zaměřit. Můžou se vydat na naučnou stezku okolím Kácova, kterou se chystáme rozšířit a upravit, postavíme na ní i altán,“ vypočítává starostka Soňa Křenová. Soukromý investor se v části Zliv chystá vybudovat velký sportovně rekreační areál s golfovým hřištěm, sportovištěm, hotelem a bungalovy. „Už probíhá územní řízení na jednotlivé stavby, řeší se hrubé technické úpravy. Začnou stavět klubovnu a budovu s technickým zázemím, připravují překládku vysokého napětí,“ dodala starostka.

Městys nezapomíná na svůj rozvoj

Stejným metrem jako turistům „měří“ městys i svým obyvatelům. „Máme dobrou občanskou

vybavenost. Je tady mateřská škola, základní devítiletá škola, obchody, pošta, praktický a zubní lékař, sportoviště, tři fungující hospody, sokolovna,“ konstatovala starostka. Podařilo se zrekonstruovat Jirsíkovu ulici procházející Kácovem. Byla to jedna z největších investičních akcí v posledních letech, investorem byl Středočeský kraj, který na to získal peníze z Regionálního operačního programu. Městys při tom opravil přilehlé chodníky, veřejné osvětlení, ve spolupráci s ČEZ přeložil do země elektrické vedení a rekonstruoval navazující místní komunikace. Razantní proměnou prošlo i náměstí.

„V dubnu bychom měli začít rekonstruovat čistírnou odpadních vod. Na její intenzifikaci jsme dostali dotaci z ministerstva zemědělství. Náklady jsou zhruba 18 milionů Kč s DPH, obec by měla přispět 5,3 milionu korun. Hodně to pomůže rozvoji Kácova, protože stávající čistírna nemá dostatečnou kapacitu ani technologii. V rámci intenzifikace se kapacita zařízení zdvojnásobí a technologie se vymění za moderní. Budeme na ni moci připojit další domy, které se v Kácově staví nebo se budou stavět,“ řekla starostka. Na kanalizaci je napojena většina Kácova, není pouze v místních částech na druhém břehu řeky – v Račiněvsi, Malé Straně a Záměstí.

Po intenzifikaci čistírny odpadních vod se městys chystá na stavbu vodovodu. „Vodovod je pro Kácov nezbytný. Obecně totiž ubývá podzemní voda, studny jsou v létě bez vody a jejich prohloubení není řešením,

protože se často stává, že ani hlouběji voda není a nový pramen se na pozemku nenajde. Počítáme s větším rozvojem Kácova. V srpnu 2013 jsme schválili šestou změnu územního plánu, která počítá s dalšími plochami na stavební parcely. Je o ně zájem, proto potenciálně počítáme s přírůstkem obyvatel,“ uvedla starostka. Městys už má projektovou dokumentaci a stavební povolení na vodovod, teď na něj shání peníze. Kácov s necelými 800 obyvateli má roční rozpočet kolem 10,5 milionu korun. „Něco z toho jsme schopni dát na investice, ale na větší akce nám vlastní zdroje nestačí, museli jsme si vzít úvěr,“ řekla starostka.

Peníze městys potřebuje také na rekonstrukci zámku, který má od roku 2008 ve svém vlastnictví. „Letos v něm budeme provozovat pátým rokem muzeum, sezonu zahájíme 3. května. O prázdninách otevřeme v zámeckém areálu malou expozici strašidel. Pokračovat budeme i v pořádání tradičních akcí – květnového pohádkového okruhu kolem zámku, červencových

zámeckých slavností, v září bude na nádvoří posvícenský jarmark, nebudou chybět ani soutěže v pojídání švestkových knedlíků a pití kácovského piva nebo přehlídka kácovských štrúdlů.

Spolky

Pod mnoha akcemi je pomyslný podpis místních spolků, které vyvíjejí bohatou aktivitu. Hasiči, sokolové, fotbalisté, rybáři, občanské sdružení Kopretině, občanské sdružení Pro rozvoj Kácovska, občanské sdružení Komunitní škola Kácov. Každý spolek pořádá tradiční akce, například šibřinky, plesy, karneval, soutěže, sběr železného šrotu, školní akademii, vítání občánků, den matek, koncerty, běžecké závody, posezení se seniory, vánoční trhy, rybářské závody, podzimní výlov rybníka...

Sdružení Pro rozvoj Kácovska chce postupně obnovit cestu kolem sochy Václavíčka. Již upravilo místní část Podskalí – vytvořilo tam romantické zákoutí s dřevěným molem, půjčovnou pramiček, tanečním parketem a sociálním zázemím, které provozuje od poloviny června do poloviny září. Oceňují tu turisté i chalupáři, kterých je v létě v Kácově na tisíce, zapojují se do veřejného života, rádi na akce nejen chodí, ale taky pomáhají s jejich organizováním.

Na návštěvě v Neveklově, městečku mezi Vltavou a Sázavou

K městečku se zhruba 2 500 obyvateli nebyl osud vždy příznivě nakloněn. V dávné minulosti se mu nevyhnul mor ani zhoubné požáry. V novodobých dějinách ho nenávratně poznamenalo násilné vystěhování během druhé světové války. Vždy ale dokázalo znovu nabrat dech...

Z kroniky Neveklova

Kdy přesně Neveklov vznikl, se neví. Známí jsou ale jeho pradávni majitelé – páni z Růže. Dokládá to zmínka z roku 1285, kdy ho tehdejší majitel Jindřich z Rožmberka prodal za 300 hřiven klášteru na Zderaze. Sídlo ale muselo být o hodně starší – Jindřich zde totiž nocoval při svých cestách do Prahy, takže zde v té době musela být zřejmě tvrz s kaplí nebo kostelem.

Od roku 1550 patří k Neveklavu panství Tloskov. Historické spojenectví obou sídel symbolizují dvě věže zachycené na znaku, který byl Neveklavu udělen v roce 1563 současně s městskými výsadami. Do bitvy na Bílé Hoře Neveklov obdržel různá práva – podací, várečné, jarmareční, jeho občané měli úlevy na robotách. Po bělohorské bitvě bylo všechno jinak. Tehdejší majitel Neveklava Smil z Hodějova se zúčastnil vzpoury protestantských stavů v roce 1618, a proto mu byly zabaveny veškeré statky. Kou-

pil je Pavel Michna z Vacínova, horlivý katolík, který se snažil svou víru s bezohlednou přísností zavést po celém panství. Protože prý neveklovští měšťané se vzpouřou stavů souhlasili, zbavil jejich město veškerých výsad.

Nejen rozhodnutí přísných vládců poznamenala život městečka ležícího v klínu mezi řekami Vltavou a Sázavou. Přišly mnohem větší tragédie. Třeba morová epidemie, které v roce 1772 podlehl 133 obyvatel. Krutou daň si vybraly i ničivé požáry – v roce 1752 lehl popelem 50 měšťanských domů, v roce 1790 oheň zničil i kostelní věž se zvony, o 24 let později vyhořelo děkanství, škola a 50 domů.

„Pohromou pro celou českou kotlinu i Neveklov byla totální zkáza obyvatelstva a přetrhání svazků s rodnými kořeny a půdou, které přišlo v letech 1942–43 v souvislosti s vysídlením území kvůli vybudování cvičiště zbraní SS,“ popsal starosta Neveklava Jan Slabý. Některé vystěhované vesnice se z toho už nevzpamatovaly. Lidé se do nich sice začali vracet, brali si půjčky, obnovovali hospodářství, ale všechno pak zastavila násilná kolektivizace. „Třiletá válečná pauza ovlivnila celé generace. Je potřeba si to připomínat, aby se to nevytratilo z národního povědomí. Aby se taková věc nemohla nikdy opakovat, protože řečeno slovy klasika - kdo nezná vlastní historii, je odsouzen k tomu si ji zopakovat,“ dodal starosta.

Současnost

Satisfakcí za válečné útrapy byla pro Neveklov nová škola postavená před 15 lety přičiněním tehdejšího předsedy Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR Milana Uhdeho. V roce 2006 pak byl Neveklavu vrácen statut města. „Občanskou vybavenost máme dobrou – je tu ordinace obvodního a dětského lékaře, gynekologa, zubaře, máme mateřskou a základní školu, obchodní akademii. V poslední době se snažíme masivně investovat. Podařilo se nám dostavět nákupní středisko, kde vedle obchodu vzniklo nové sídlo městského úřadu a 41 bytů. Akce měla tři investory – kromě města také společnosti Flossman a Hoss. Na investici za téměř 80 milionů korun bychom byli sami krátkí, takže jsme se spojili a město tak investovalo jen asi 30 milionů korun. Máme za to reprezentační sídlo úřadu, včetně zasedací místnosti, a deset bytů. Do bývalé budovy úřadu jsme přestěhovali knihovnu, na úpravu jsme dostali dotaci ze Strategického plánu Leader. V prostorech uvolněných knihovnou budou dva byty pro klienty ústavu sociální péče Tloskov,“ řekl starosta.

Město před dvěma lety zrekonstruovalo náměstí s pomocí dotace z Regionálního operačního programu. Nyní se zaměřilo

na infrastrukturu. Čistírna odpadních vod je v provozu 15 let, její kapacita už nestačí pokrýt potřeby a musí se navýšit. Celková rozpočtovaná částka je 27 milionů korun, Státní fond životního prostředí přislíbil dotaci 21 milionů korun. Intenzifikace čistírny by mohla být hotova už letos. „Využili jsme toho, že loni firma ČEZ překládala kabely do země a vybudovali jsme ve dvou ulicích chodníky,“ dodal starosta. Rámcový rozpočet města se pohybuje kolem 35 milionů korun ročně, menší investice zvládají pokrýt z vlastních zdrojů, větší realizují s pomocí dotace.

„Připravujeme inženýrské sítě pro 30 stavebních parcel, máme už za sebou výběrové řízení. Nebojíme se, že bychom pozemky neprodali, nejsme developer, nemusíme vytvářet zisk, par-

cely s plnou vybaveností budeme nabízet za velice přijatelnou cenu,“ řekl Jan Slabý. S úbytkem obyvatel se podle něj Neveklov nepotýká. Bohatý je i společenský život v Neveklavu. Kulturní komise při městském úřadu pořádá divadelní představení ochotnických souborů z okolí i koncerty, k nejvýznamnějším patří každoročně závěrečný koncert festivalu Podblanický hudební podzim. „Pyšníme se asi nejlepším koncertním sálem v okolí, je v aule školy, zajiždějí k nám i filharmonie,“ dodal starosta. „Aktivní je také řada spolků, i když spolková činnost už není taková jako před 50 lety. Velice dobře fungují hasiči a myslivecká sdružení. Podporujeme tělovýchovnou jednotu, pořádáme například běžecký závod Neveklavská desítka,“ vyjmenoval starosta.

S Neveklavskem je spjata řada významných osobností. Patří mezi ně například opat strahovského kláštera Method Zavoral, spisovatelka Eliška Horelová, klavírní virtuos Jan Heřman nebo hudební skladatel Josef Suk a jeho vnuk houslista Josef Suk. Kořeny měl v Neveklavu také fenomenální houslista Jan Kubelík. „Odsud pocházejí jeho předci. Jejich dům je sice ve špatném stavu, ale navázal s námi spolupráci Kubelíkův pravnuke René, který je houslistou a koncertním mistrem filharmonie v Kostnici. Rodný dům chce udržet a my mu v tom pomáháme. Kubelík je fenomén, který byl slavný po celém světě. Dnešní mládeži bohužel už moc neříká, a to je škoda,“ uvedl starosta. Město se to snaží alespoň částečně napravit - jméno známého rodáka nese neveklavská Základní škola Jana Kubelíka.

jt

Život s Františkem Ferdinandem d'Este

Přes deset let žije Milan Varták dvojitý život. V „civilu“ je bezpečnostním pracovníkem Muzea města Brna, ve volných chvílích obléká uniformu následníka rakousko-uherského trůnu Františka Ferdinanda d'Este. Se šarmem a s vybraným chováním hodným císařského prince a arcivévody rakouského usedá do historických kočárů či salonního kupé, účastní se vojenských přehlídek a městských slavností. Letos ale nechá své „druhé já“ zemřít. Symbolicky v roce 100. výročí tragických událostí, které zpečetily nejen život Františka Ferdinanda, ale celé monarchie... Psal se 28. červen 1914, když se arcivévoda s manželkou Žofií z Hohenbergu vydali na cestu ulicemi Sarajeva. Jejich vůz si za svůj terč zvolil mladý neznámý student. Jeho jméno brzy poznal celý svět – Gavrilo Princip. Mířil přesně...

„Musím se přiznat, že po všech těch letech jsem alergický na poznámky typu „Nejezděte do Sarajeva“, které se vybaví snad úplně každému, když před sebou vidí arcivévodu,“ vzpomíná Milan Varták s úsměvem. Ohlasy na postavu, kterou „hraje“, jsou ale podle něj vesměs pozitivní. „Tím, jak lidé poznávají historii, mnění se i jejich názor na některé historické osobnosti a události. Líbí se mi, když se se mnou někdo pustí do diskuse. O Františku Ferdinandovi a jeho rodině toho vím dost, takže o nich s lidmi rád hovořím. A snažím se je i svým vystupováním přesvědčit o tom, že všechno bylo trochu jinak, než jak jsme se učili ve škole,“ dodává.

Setkání s arcivévodou

Jeho první pomyslné setkání s Františkem Ferdinandem bylo jednou velkou náhodou. V roce 2000 se chystal v Brně ples osobnosti, kamarádka napadlo, že by mohla jít v kostýmu Žofie Chotkové a požádala ho, aby jí dělal doprovod jako František Ferdinand. „Naše masky tehdy na plesě vyhrály, takže hned první pracovní den jsme šli do prvního knihkupectví, které jsme našli, skupili jsme veškerou literaturu o Františ-

ku Ferdinandovi a rozjeli pátrání po jeho životě. Napadlo nás, že bychom mohli představovat celou jeho rodinu. Ze začátku to nebylo ani tak o uniformách, s těmi máme dlouholeté zkušenosti, protože jsme členy klubů vojenské historie, ale šlo nám hlavně o představení rodiny následníka trůnu. Do ní jsme se stylizovali a tak jsme i vystupovali,“ zavzpomínal.

Větit se do kůže arcivévody podle něj moc dobře nejde. „Po všech letech, co se zajímám o jeho osobu, když jsem zjistil, co vůbec obnášel život arcivévody, jaké bylo jeho vychování, povinnosti, jaká cesta čekala následníka trůnu, tak si sebe v jeho roli nedokážu vůbec představit. Je pravda, že v tom byl zběhlý, ale na druhou stranu měl obrovskou zodpovědnost a závazek nejenom vůči sobě a rodině, ale i zemi, kterou reprezentoval a považoval za svou vlast, tedy monarchii,“ řekl Milan Varták.

Fiktivní rodina, kterou vytvořili, ve skutečnosti

není až tak založena na příbuzenských poutech. „Já vystupuji jako František Ferdinand, moje nejlepší kamarádka Lenka Krajíčková hraje Žofií, její syn Jiří je princ Ernst, roli princezny Žofie na sebe vzala Sabina Himmerová, kterou jsme si „půjčili“ od známých, a princem Maxem se stal můj synovec Tomáš Marek. Patří k nám ještě arcivévodův pobočník, což je můj kamarád Michal Lukšíček,“ popsal Milan Varták. Akce, kterých se v roli arcivévodovy rodiny účastnili, si pečlivě vybírali. Většinou jezdili na oslavy železnic, manévry nebo městské slavnosti. Několikrát ročně navštěvovali Konopiště. „Je to sídlo Františka Ferdinanda. Tam jsme žili v autentické kulise zámku a je to pro nás velmi srdeční záležitostí,“ dodal.

A historické skutečnosti odpovídaly i kostýmy, které nosili. „Sako jsem šil v pražském salonu. Je to přesná replika sarajevské uniformy následníka trůnu. Mám kompletní sadu oblečení, od noční košile až po lovecký oblek, včetně bot. Teď už to používám zřídka, ale dříve, když jsme jezdili na nějaké akce do táborů, tak jsme měli ve stanech svoje lehátka s vyšívanými přehozy, se starožitným stolem, nádobím... Prostě dokážeme vytvořit kompletní štáb Františka Ferdinanda. Veškeré vybavení jsme si vozili i na Konopiště, takže večer jsem tam do postele uléhal v noční košili s vyšívaným monogramem FF, chodil jsem v replice arcivévodových pantoflí,“ zavzpomínal.

Konec pohádky...

Z původní „sestavy“ zůstali do současnosti téměř všichni. „Měli jsme obrovské štěstí, že jsme tehdy měli v naší fiktivní rodině děti zhruba ve věku arcivévodových potomků. Zůstaly s námi až do současnosti a jsou dost nešťastné, že naše mise končí. Do smrti budou vzpomínat na to, kde vyrůstaly, že bydlely na zámku Konopiště. Ale jsou už téměř dospělé. A musím se přiznat, že to byl i jeden z důvodů konce občanského sdružení Ferdinand d'Este 1914-2014,

„které jsme tehdy založili,“ konstatoval Milan Varták. „Sdružení jsme loni oficiálně rozpustili a nové nebudeme registrovat. Je mi to nesmírně líto. Zvažovali jsme ještě naše působení na Ko-

nopišti, ale zatím není nic rozhodnuto,“ dodal. Poslední akcí, které se v roli Františka Ferdinanda zúčastní, bude zřejmě slavnost Božího těla na Konopišti. Pak se ještě chystá zúčastnit

zádušní mše na Konopišti a vzpomínkové akce v místě posledního odpočinku arcivévodského páru v rakouském Arstetenu. A soukromě se podívá i do Sarajeva – uniformu už ale nechá doma.

Milan Varták nezastírá, že se mu bude po roli Františka Ferdinanda stýskat. „Představoval kus mého života, bylo nesmírně zajímavé ho tímto způsobem poznat. Mám obrovský respekt před ním a celou jeho rodinou. Obdivoval jsem na něm právě rodinný život, všechny nás oslovil jejich přístup k dětem, bylo to něco jiného než strohá výchova ve vyšších kruzích,“ přiznal. A prozradil, že se díky této zkušenosti naprosto diametrálně změnil také jeho názor na naši historii před rokem 1918. „Zaplaťpánbůh je to už i současný trend vysvětlování dějinných událostí – hlavně pohled na Habsburky, na monarchii jako takovou, pohled na nás jako na její součást. S obrovskou úctou se dívám na to, jakou pociťovali zodpovědnost, jak se k zemi chovali, jak ji zvelebovali. Stačí si uvědomit, jaké místo jsme tehdy zaujíмали ve světě – byli jsme přední světová velmoc, a co je zajímavé, zejména v sociální oblasti, a to asi o něčem svědčí,“ shrnul.

jt

Město Benešov

PŘIPOMENUTÍ 100 LET OD SARAJEVSKÉHO ATENTÁTU A ROZPOUTÁNÍ 1. SVĚTOVÉ VÁLKY

duben – listopad 2014

„MÝM NÁRODŮM 1914 – BENEŠOV 2014“
MEZINÁRODNÍ SETKÁNÍ KLUBŮ VOJENSKÉ HISTORIE
30. 5. – 1. 6. 2014, Tábořská kasárna

Benešov
www.benesov-city.cz

Vybíráme ze vzpomínkových akcí

23. 5. Muzejní noc

Benešovská muzejní noc přiblíží atmosféru 19. a 20. století, kdy se stal majitelem konopištského panství F. F. d'Este. V jejím programu je naplánováno otevření několika výstav, které se budou zabývat osobností následníka trůnu, Sarajevským atentátem a dalších událostí v přesahu až do současnosti. Speciální noční jízdy ekovláčku – zámek Konopiště, Muzeum Podblanicka, Muzeum umění a designu a Pivovar Ferdinand, které k tomuto tématu připravily bohatý program.

Pivovar otevře své brány pro veřejnost v návaznosti na ostatní přístupná místa v Benešově. Návštěvníci si budou moci do půlnoci prohlédnout pivovar a seznámit se s výrobou skutečného piva v objektech, které nechal postavit F. F. d'Este.

1. 4. – 31. 10. Spojení v životě i smrti

Spojení svazkem manželským – spojení stejným osudem
Zámek Konopiště (výstava)

22. 6. Boží tělo

Zámek Konopiště

28. 6. Zádušní mše za Františka Ferdinanda d'Este a Žofii

Mši celebuje kardinál Dominik Duka a Dr. Vojtěch Eliáš
Zámek Konopiště

Co připravuje Ochrana fauny ČR v roce 2014?

Nezisková organizace Ochrana fauny ČR o.p.s. vznikla počátkem roku 1998. Sídlem organizace je Hrachov u Sedlčan v okrese Příbram, kde byl vystavěn jeden z nejmodernějších areálů na ochranu zvířat a osvětu veřejnosti v České republice.

Při záchranné stanici funguje NONSTOP výjezdová služba ke zraněným živočichům, která zajišťuje jejich transport, následné ošetření a rehabilitaci. Ochrana fauny garantuje vyzvednutí zraněného živočicha do dvou hodin po oznámení nálezu, a to na území Votic, Sedlčan, Příbrami, Dobříše, Tábora, Soběslavi a částečně Benešova. Ročně je realizováno až 800 výjezdů.

Počátkem roku 2006 bylo centrum ekologické výchovy OFČR jmenováno krajským střediskem environmentální výchovy a osvěty Středočeského kraje. Jeho pobočky se nacházejí v Hrachově u Sedlčan, Táboře a v Ekocentru Čapí hnízdo u Olbramovic. Z těchto poboček vyjíždějí od října do března zkušení lektori předávat své poznatky a zkušenosti jak do mateřských, tak základních škol. V roce 2012 prošlo těmito výchovnými programy více než 12 tisíc dětí. Ve zbytku roku se lektori věnují návštěvníkům záchranné stanice Ochrany fauny ČR v Hrachově a návštěvníkům Ekocentra Čapí hnízdo.

Ekocentrum Čapí hnízdo se nachází na okraji areálu kongresového centra Čapí hnízdo. Součástí ekocentra je nejen budova s učebnou a přednáškovým sálem, ale také expozice několika druhů domácích zvířat a mnoho druhů hrdličekovitých divokých zvířat, zejména dravců a sov. Nově bude zpřístupněn i pavilon lemuroů a stejně jako minulý rok dětmi velmi oblíbený lanový park. Ekocentrum Čapí hnízdo hojně navštěvují jak skupiny ze škol a mateřských školek, tak návštěvníci z řad veřejnosti.

Areál záchranné stanice v Hrachově je přístupný školním kolektivům i široké veřejnosti. Zejména v jarních a letních měsících se stává cílem naučných výletů základních a mateřských škol. Děti si odsud odvázejí netradiční zážitky v podobě krmení malých ptáčků či nahlédnutí do umělého odchovu savců.

Součástí stanice je expozice sladkovodních ryb a více jak dvou desítek živočišných druhů, s jejichž osudy návštěvníky seznámí odborný lektor. V přednáškovém sále můžete jako bonus exkurze zhlédnout aktuální výstavu. Od poloviny března zde jsou k vidění keramické plastiky Lenky Feldsteinové, textilní instalace Dany Pinkasové a dřevěné objekty Luboše Hrmý. Od poloviny dubna do konce června bude následovat zcela nová interaktivní výstava Včely, která zábavnou formou seznámí návštěvníky se zvláštnostmi života tohoto užitečného hmyzu. V červenci zde najdou místo waldorfské panenky, skřítky a vily Klárky Vonroušové.

Právě tito malí skřítky byli inspirací k vytvoření jednoho z témat příměstských táborů, které v Hrachově letos zahajují svoji tradici. Během prázdnin se mohou zúčastnit děti z okolí čtyř turnusů příměstského tábora přímo v záchranné stanici Ochrany fauny ČR v Hrachově. Kromě spousty her a zábavy bude do programu začleněno i seznámení se zvířátky nacházejícími se v záchranné stanici a péči o ně. Více informací o táborech pořádaných Ochranou fauny lze nalézt na webových stránkách.

Ochrana fauny ČR má dlouholetou tradici také v poskytování výchovných environmentálních programů přímo v ZŠ a MŠ, přednášek pro střední i vyšší odborné školy. Pravidelně organizuje akce, soutěže, řemeslné dílny a další pro školy i širokou veřejnost. Těchto akcí se každoročně účastní na desetitisíce lidí.

Ochrana fauny bude od letošní sezóny pořádat akce nejen na Dobříšsku a Příbramsku, ale nově také na Benešovsku. Ve spolupráci s městem Benešov v březnu proběhla velmi úspěšná interaktivní výstava „Včely, včelky, včelíčky... co o nás možná nevíte“. Výstava byla zaměřena především na dětské návštěvníky. Ti si zde mohli své nově nabyté informace ověřit na pracovních listech, za jejichž správné vyplnění dostaly sladkou odměnu. Další akce Ochrany fauny na Benešovsku se již připravují, můžete se těšit na soutěžní dny pro děti v Hřebčínu Favory v Benicích a také na naučné pochody krásnou přírodou kolem Benešova.

Jitka Kocíková, Kateřina Křečková

V roce 2014 jsou naplánovány na Benešovsku tyto akce:

22. 4. – 25. 4. Dny Země v záchranné stanici Ochrany fauny ČR v Hrachově – pro MŠ a ZŠ

červenec – Ornitologická vycházka a zábavné ptáčkové odpoledne – Konopiště – termín bude upřesněn

29. 8. – Loučení s prázdninami a svod Halingů – Čapí hnízdo

30. 8. – Loučení s prázdninami – turistický pochod s úkoly pro veřejnost – Benešov

konec září – Den se zvířaty v Ekocentru Čapí hnízdo – termín bude upřesněn

říjen – Řemesla na farmě a jablkobraní v Ekocentru Čapí hnízdo – termín bude upřesněn

letní prázdniny – soutěžní dny pro děti v Hřebčínu Favory – Benice u Benešova

Jezdíš na kole jako drak?

Jezdíte rádi na kole a jste zdravě soutěživí? Pak je tento článek určen právě Vám. Ať už jste na základní, střední nebo ještě v mateřské škole, můžete se zúčastnit cyklistického závodu, který v květnu pořádají studenti Gymnázia Benešov v rámci projektu „Kdo jiný?“, který organizuje společnost Člověk v tísni. Jistě vás zajímá, co je vlastně projekt Kdo jiný? (více informací najdete na http://www.jsns.cz/cz/page/18/Projekt_kdo_jiny.html).

Tato akce probíhá v rámci projektu „Jeden svět“ na školách. Jeho smyslem je podnítit mladé lidi k aktivnějšímu zapojení do občanské společnosti. S řadou problémů se setkáváme ve svém každodenním životě. Studenti benešovského gymnázia se rozhodli spolupracovat s místní akční skupinou Posázaví o.p.s. a Dětským domovem Racek, kterému je určen i výtěžek ze startovního závodu.

Přijďte poměřit své síly v sobotu 24. května do parku zámku Konopiště. Sraz účastníků je v 9:30 u altánu na Tuškově, odkud bude závod startovat. V plánu je sedm kategorií, ve kterých byste mohli závodit.

Více informací k závodu je možné získat prostřednictvím e-mailu od vedoucího projektu Pavla Mareše (mares_pavel@gbn.cz) nebo od Veroniky Pošmurné (posmurna_veronika@gbn.cz) a Alžběty Soperové (soperova_alzbeta@gbn.cz), které jsou jedny z hlavních organizátorek. Informace budete moci získat i z plakátů.

Všechny Vás srdečně zveme a těšíme se na hojnou účast.

Veronika Pošmurná

Medvěd z Konopiště je náš kamarád

„Podporujeme konopištského medvěda Jirku – aby měl větší výběh, připravujeme pro něj sbírku.“ Tímto heslem se prezentuje facebooková komunita nazvaná Medvěd z Konopiště je náš kamarád, za kterou stojí občanské sdružení Konopištský medvěd. Podrobnosti o něm jsou na <http://medved.konopiste.eu/>.

Občanské sdružení usiluje o rozvoj chovu medvědů u zámku Konopiště. Podmínkou je rozšíření medvědářia v zámeckém příkopu. A bez pomoci podobně založených nadšenců se to neobejde. Každý, komu není lhostejný osud konopištského medvěda, může přispět na **sbírkový účet u GE Benešov 66666 66666/0600**. Během dubna či května budou moci příznivci medvěda přispět i do přenosných a stacionárních pokladniček a sbírkovou SMS zprávou.

„Před třemi lety jsme založili sdružení s cílem zajistit podmínky pro rozvoj chovu medvědů na Konopišti. Musí dostat nový výběh, který bude odpovídat moderním hygienickým

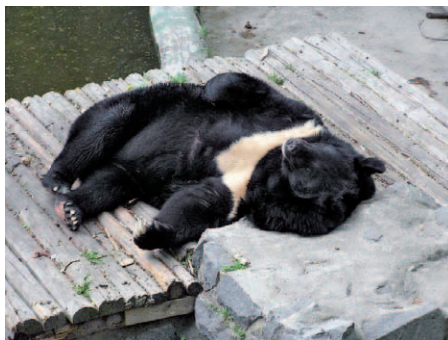
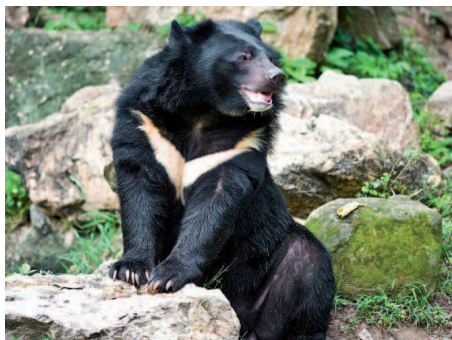
a zootechnickým požadavkům,“ říká jeden z iniciátorů akce Jiří Stibůrek. Zástupci sdružení a správy zámku už stihli medvěda pokřtít a na jeho podporu založili facebookovou stránku, která má zatím kolem 300 příznivců.

Ve spolupráci s památkáři připravují rozšíření a zabezpečení nynějšího výběhu. „Měl by se prodloužit asi o 60 metrů do hradního příkopu. Zadní stěnu bude tvořit těžká mříž, která medvědům umožní horizontální výhled,“ dodal Jiří Stibůrek. Vytvoření optimálních podmínek by mohlo přispět k rozmnožení medvědů na Konopišti, v současnosti tu je jenom jeden. Jedná se o vzácného medvěda ušatého, kterých je na světě už jen asi 300 kusů. Sehnat pro něj partnerku proto podle Jiřího Stibůrky nebude jednoduché.

Podle kastelánky konopištského zámku Marie Krejčové se na Konopišti medvědi chovají už od poloviny 19. století, kdy zámek vlastnili Lobkowiczové. Tehdy byl medvědí výběh pod

zámkem. František Ferdinand choval pravděpodobně medvědy hnědé nebo asyrské, které přestěhoval blíž k zámku. Svého prvního medvěda koupil v Budapešti za 100 zlatých, dalších 70 zlatých zaplatil za převoz zvířete do Čech. „V dostupných dokumentech jsem se dočetla, že v roce 1893 bylo na zámku asi sedm medvědů, z toho dvě medvědice. Protože však majitelé neměli zkušenosti s chovem, mláďata z prvního vrhu zahynula. Traduje se, že další malí medvědi se pak volně procházeli po zámku a nádvoří. Když vyrostli, věnoval je František Ferdinand na jiné zámky nebo do zoologické zahrady ve Vídni,“ uvedla Marie Krejčová.

František Ferdinand si podle ní chov korigoval, protože výběh pro medvědy nebyl moc velký. „Byl prakticky na stejném místě jako nyní a arcivévoda v něm měl pět zvířat. Předpisy o chovu se ale od té doby zpřísnily. Ještě před pár lety nevalilo, že jsme ve výběhu měli dva medvědy, teď už to nejde a další zvíře dokoupit nemůžeme, dokud daný prostor nerozšíříme,“ poznamenala Marie Krejčová. S Jiřím Stibůrkem se shoduje i v tom, že bude lepší, když bude mít medvěd Jiří kamaráda. Uvítala proto sbírkovou iniciativu sdružení, protože správa zámku na rozšíření výběhu peníze nemá.

Medvěd z Konopiště je náš kamarád

<http://medved.konopiste.eu/>

**Sbírkový účet u GE Benešov
66666 66666/0600**

Benešov bude v září patřit běžcům

Vytáhnout lidi, a hlavně děti, z domovů do přírody chtějí pořadatelé prvního ročníku BENEŠOVSKÉHO BĚŽECKÉHO FESTIVALU, který se uskuteční 21. září v Benešově u Prahy. Připravili šest závodů, z nichž si bude moci vybrat každý, od dětí počínaje, přes rekreační až po výkonnostní běžce. Hlavní závod – „Benešovská desítka“ – je součástí seriálu Běžec Podblanicka. Start a cíl bude na Masarykově náměstí a jde o první sportovní akci pro širokou veřejnost, která se uskuteční v centru města. Naposledy se zde konaly cyklistické závody na přelomu 80. a 90. let, byly ale určeny jen registrovaným sportovcům.

„Je nám jasné, že v konkurenci zhruba tisíce běžeců akcí v republice to nebudeme mít snadné. O to víc chceme dokázat, že to jde. V prvním

ročníku očekáváme aspoň 500 účastníků, kapacita bude ale až dvojnásobná. Akce se koná týden před legendárním závodem Běchovice – Praha, takže by mohla být pro mnohé běžce testem výkonnosti,“ říká Luděk Procházka z pořadatelského týmu.

Hlavní závod Benešovská desítka by se měl běžet na dvoukilometrovém okruhu. Trať bude mírně zvlněná a povede centrem města. Pořadatelé připravují pro rekreační běžce a další zájemce také minimaratón dlouhý 4,2 kilometru, soutěž škol, běh hospodyněk a maminek, dětské závody na vzdálenost 130 metrů až 1,2 kilometru a charitativní Běh naděje. Každý účastník, s výjimkou Běhu naděje, dostane pamětní medaili.

„Chceme motivovat lidi na Benešovsku, aby začali víc sportovat. Běh je navíc pro mnoho lidí časově nejméně zatěžující sport a není ekonomicky nákladný,“ zdůvodnil cíl projektu Luděk Procházka. Od dubna organizují také veřejné běžecské tréninky v konopištském parku, které jednou týdně vede benešovský běžec Matyáš Pokorný a jeho otec Miroslav Pokorný.

„Pro základní a střední školy v okrese chystáme projekt nazvaný „NEsedíme, NEležíme, BĚží-

ME“. Chceme děti a mládež vytáhnout od počítačů a přivést ke zdravému pohybu. Soutěž se skládá ze dvou kol.

Organizátoři podporují další běhy v regionu, které jsou od letošního roku součástí seriálu Běžec Podblanicka. „Dohromady s veřejnými tréninky by pak mohlo na Benešovsku vzniknout zajímavé běžecské hnutí,“ uvedl Luděk Procházka. Cílem je podle něj nejen dostat do regionu kvalitní běžce z celé republiky, ale především přilákat ke sportu co nejvíce místních lidí. Podrobnosti o projektu jsou na www.benesov-beh.cz.

jt

Setkání Týnců

Myšlenka setkání Týnců vznikla v Týnci nad Labem. Jejím autorem je Ing. Horymír Žmolík spolu s tehdejšími předsedou Osvětové besedy a místním učitelem Sádlikem. Zároveň byli i realizátoři prvního ročníku, který se konal v září roku 1986 a byl třídní. Následující setkání probíhala ve větších Týncích a bylo dohodnuto, že se budou konat vždy jednou za dva roky. V Čechách je 15 Týnců a 2 Týnce jsou na Moravě.

Program setkání připravuje pořádající Týnec. Jedná se o celodenní akci, která má tři části. První je část oficiální, kde si zástupci měst a obcí pohovoří o novinkách ve svých obcích a jejich zkušenostech. Druhá část je sportovní. V ní se družstva utkají ve sportovních soutěžích. Poslední, třetí část je kulturní, odpolední a večerní program, kde vystupují divadelní a hudební soubory a sólisté zúčastněných Týnců.

„Setkání Týnců 2014“ se letos uskuteční v našem městě. Město Týnec nad Sázavou organizuje toto setkání popáté. Přípravy jsou již od začátku roku v plném proudu. Oslovili jsme všechny Týnce z České republiky. Svoji účast potvrdilo Město

Týnec nad Labem, Městys Panenský Týnec, Město Hrochův Týnec, obec Týnec u Břeclavi, obec Třebušín – Horní a Dolní Týnec u Litoměřic, Dobrovice – Týnec, Chožov – Mnichovský Týnec a obec Týnec u Horažďovic.

Tradiční putovní akce – Setkání Týnců 2014 se uskuteční v sobotu 21. června. Bude připraven bohatý program probíhající v celém městě i v jeho místních částech. Na sportovní části se budou podílet sportovní spolky města Týnec nad Sázavou, které vyzvaly sportovce z ostatních Týnců. FK Fercom připravuje turnaj v malé kopané a turnaj v bowlingu, Volejbalový klub Týnec turnaj smíšených družstev a turnaj v plážovém volejbalu a chybět nebude florbalový turnaj pro děti na víceúčelovém hřišti ve škole, který bude mít v režii TJ o.s. Týnec nad Sázavou. Pod záštitou SDH Pecerady proběhne na peceradském fotbalovém hřišti soutěž hasičských sborů, šachový oddíl TJ JAWA Brodce uspořádá šachový turnaj a oddíl stolního tenisu připravuje soutěž ve dvouhře a čtyřhře.

V rámci kulturního programu vystoupí na venkovním pódiu v zahradě Společenského centra Týnec ochotnické spolky ze všech zúčastněných

Týnců a chybět nebudou ani naši zástupci ze Studia 3 a Divadla Netopýr. I příznivci hudby si přijdou na své – bude připraven koncert místních kapel či muzikantů z ostatních Týnců. Vlastivědný klub připravuje komentované prohlídky po okolí našeho města a Klub českých turistů zorganizuje pochod ke statku v Krhanečích. Po celou dobu probíhající akce bude návštěvníkům zpřístupněn historický areál hradu, včetně možnosti prohlídky muzea i týneckého hradu s rotundou. Kulturní program budou doplňovat atraktivní sportovní aktivity našich sportovních klubů, například vystoupení gymnastek a ukázky aerobiku.

Jako doprovodný program bude připravena okružní jízda městem v motorovém vláčku, nejen jako atrakce pro nejmenší, ale také jako možnost pro méně mobilní spoluobčany k přepravě na jednotlivá sportovní stanoviště či do Společenského centra.

Podrobný program bude nadále upřesňován. O jeho konečné podobě budete informováni na webových stránkách města nebo v Týneckých listech.

Martina Höhnová

Ples města Týnec nad Sázavou

V únoru se ve Společenském centru Týnec konal jubilejní 10. ročník Plesu města Týnec nad Sázavou. Účast byla velká, pobavit se přišlo 247 lidí.

Se sklenkou sektu návštěvníky plesu vřele přivítali představitelé města. Program začal krátkým proslovem starosty a místostarostky města, na který navázala latinsko-amerických tanců v podání Michaely Pákové a Petra Čížka. Následovalo temperamentní flamenco v podání dua In Flamenus z Brna, které vystoupilo během večera ještě dvakrát. Pozornost diváků v sále upoutala tanečnice a její vystoupení s hadem a v neposlední řadě impozantní ohňová show. To ale nebylo z programu plesu vše, následovalo vystoupení kankánových tanečnic z Taneční školy Blanky Takáčové, která také jako moderátorka celým plesem provázela. Nechyběla ani bohatá tombola, která byla plná zajímavých a hodnotných cen. Hlavní cenou tomboly byl zájezd dle

vlastního výběru v hodnotě 15 tisíc korun. K tanci a poslechu hrála hudební skupina Čejka Band.

„Atmosféra na městském plesu byla příjemná a slavnostní, tancovalo se v hojném počtu až do ranních hodin. Ples nebyl financován z rozpočtu města, za všechny finanční a věcné dary děkujeme sponzorům, místním podnikatelům a návštěvníkům plesu. Výtěžek z plesu ve výši 5 185 Kč bude darován Základní škole v Týnci nad Sázavou na projekt „Vernisáž pod širým nebem“. Na jaře 2014 žáci ze Základní školy Komenského pod vedením paní učitelky Pavly Hildebrand-

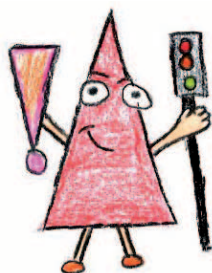

tové výtvarně ztvární opěrky betonových laviček v centru města,“ dodává místostarostka města Adriana Bursová.

Jitka Šebková

Projekt Bezpečně do školy v Týnci nad Sázavou

V loňském školním roce proběhlo ve školách v rámci projektu Bezpečně do školy vytipování nebezpečných míst v souvislosti s dopravou ve městě Týnec nad Sázavou i v jeho místních částech. Žáci z obou týneckých škol zakreslovali ve spolupráci s učiteli i rodiči do připravených

mapek nebezpečná místa při cestě do školy. Dle jednotlivých návrhů žáků vznikly celkové třídní mapy a z těchto třídních map byla zpracována jedna souhrnná mapa.

Děkujeme za spolupráci všem žákům, rodičům a učitelům a rádi bychom je pozvali na městský úřad, kde je do 30. dubna otevřena výstava všech třídních map. U příležitosti vyhodnocení výstupů tohoto projektu budou moci také jednotlivé třídy se svými třídními učiteli navštívit městský úřad, prohlédnout si výstavu a popovídat si na dané téma s paní místostarostkou

Adrianou Bursovou a projektovou manažerkou Martinou Höhnovou.

„Názorně představíme nejdůležitější vytipovaná nebezpečná místa, popovídáme si o bezpečnosti při cestě do školy a o plánovaných akcích v roce 2014 pro zvýšení bezpečnosti dětí při pohybu městem. Žáci se mohou aktivně zapojit do diskuze nebo se zeptat na to, co je zajímavé, a nezapomněli jsme ani na odměny za spolupráci v podobě malých dárečků s reflexními prvky,“ řekla místostarostka města Adriana Bursová.

Martina Höhnová

Za tajemstvím šuplíku Johany Timplové

Umíte si představit, co ukrývají šuplíky v dívčích pokojích? Šminky, gumičky a sponky do vlasů, zrcátka, tužky, fotografie idolů i tajných lásek, útržky dopisů, taháky... Pomyslný šuplík čtrnáctileté Johany Timplové z Týnce nad Sázavou ukrývá ale ještě jedno tajemství – autorské povídky, příběhy, knížky. Sympatická slečna schovávající svou tvář za dlouhou ofinou má to-

tiž jeden velký sen – chce se stát spisovatelkou nebo scénáristkou. A tak píše. Už od svých šesti let, kdy se naučila první písmenka. Nahlédnout do své fantazie nechává zatím většinou jen kamarády a blízké. Ale kdoví, co bude za pár let...

Teď zrovna pomáhá školnímu týmu s literární částí soutěže Strážci památek, která je zaměřena na pamětihodnosti v Posázaví. S účastí v soutěžích už má Johana své zkušenosti – uspěla například v literární soutěži na téma Jak jsem potkal netopýry, vyhrála soutěž O kalamář Jana Herbena, namalovala komiks do soutěže na téma Jak se cestovalo v minulosti. Nápady pro svá literární díla sbírá průběžně, proto má pořád u sebe papírky a tužky. Když ji něco napadne, tak si to jednoduše napíše.

„Navštěvuji devátý ročník základní školy v Týnci nad Sázavou. Chci jít studovat knihovnictví do Tábora nebo Prahy. Zajímá mě všechno, co je spojené se slovem – čeština je jedním z mých nejoblíbenějších předmětů,“ říká Johana. První „knížku“ napsala spolu s kamarádkou už někdy ve třetí třídě. Jmenovala se „U nás doma straší“ a titulku odpovídal i obsah. Popisoval příhody rodiny, která se přestěhovala do domku u lesa, ve kterém nebylo o strašidla nouze.

„Pak jsem měla období, kdy jsem přepisovala knížky, které jsem přečetla. Prostě jsem jen

postavám dala jiná jména, ale příběh jsem moc neměnila. V tu dobu mě totiž moc bavilo právě vymýšlet nějaká jména,“ zavzpomínala. A studovat význam jmen, hlavně anglických, ji baví doposud. Ráda prý také zkoumá psychologii sériových vrahů, i když ve svých knížkách získané poznatky zatím neuplatnila. Většinu svých literárních děl stále má, i díky babičce, která je schovává.

„Hlavně pořád čtu, jsem takový knihomol,“ směje se Johana. Mezi její oblíbené žánry patří fantasy, drama i detektivky – miluje například Sherlocka Holmese. Od vrstevníků se konec konců odlišuje nejen láskou ke čtení a psaní, ale i hudbou, kterou poslouchá. „Mám ráda spíš rock, punk, poslechnu si klavírní skladby i klasickou vážnou hudbu, která mě uklidňuje a inspiruje,“ říká.

Vedle čtení a psaní si ráda udělá čas i na projížďky na koni. „A taky ráda kreslím, hraju na kytaru, koukám na praštěné seriály a jsem závislá na počítači – hlavně na facebooku a youtube,“ přiznává se smíchem. A nedávno prý propadla ještě šermu.

„Kdyby to vyšlo, chtěla bych se živit psaním. Bavilo by mě psát knížky i scénáře,“ má drobná dívka překvapivě jasno o své budoucnosti. Tak hodně štěstí, Johanko!

Jaro v Mateřském centru Hvězdička

Dalo by se říct, že letošní zima a jaro bylo celé popletené. Ale ve Hvězdičce jsme se tím nedali zmást a tradiční jarní akce proběhly a probíhají jako každý rok.

První jarní měsíc děti s rodiči vyrazily na prohlídku Hasičské stanice v Benešově, kde se všichni letos šli opět ve větším počtu než loni. A není divu, je zde vždy k vidění tolik věcí, že stojí za to vyrazit za rok vždy znovu.

Jen pro dospělé proběhly během tohoto měsíce dvě besedy. První na téma „Jak napsat životopis a průvodní dopis včetně přípravy na přijímací pohovor“ a druhá na téma „Dentálně stomatologický seminář“, kde se účastníci dozvěděli vše o dentální hygieně a o tom, jak pečovat správně o zuby nejen u svých dětí, ale i svoje.

Na konci března vyrazili rodiče s dětmi na pohádku O třech prasátkách. V dubnu a v květnu se můžete těšit na další dvě půlhodinky s pohádkou, které se budou hrát vždy na konci měsíce v příjemném prostředí auly benešovského gymnázia.

A protože k jaru neodmyslitelně patří i Velikonoce, tak i ve Hvězdičce bude v dubnu Veliko-

noční tvořeníčko, kde si maminky s dětmi vytvoří výrobky s velikonoční tematikou. A uskuteční se také tvořivý večerní kurz pro dospělé, kde si vyrobí velikonoční aranžmá na stůl a na dveře.

Nesmíme zapomenout ani na večerní kurzy pro dospělé. Keramické kurzy, které probíhají vždy dvakrát měsíčně, jsou vhodné nejen pro začátečníky, ale i pro pokročilé. Vždy si zde vytvoří nádherné výrobky, které jsou jak od profesionálů. V nabídce jsou také večerní tvořivé dílny, a to jednou za měsíc. Během jara si můžete uplést velikonoční ošatku z pedigu a ušít nádherný šitý šperk.

Na konci dubna, kdy je Den bezpečnosti, bude oblíbené dopravní hřiště, a to ve spolupráci se státní policií a s Besipem. Děti si zde zasoutěží a hravou formou se seznámí s dopravními předpisy.

A co se bude dít poslední jarní měsíc? Ve Hvězdičce bude beseda na téma příprava k porodu, kde se nastávající maminky a tatínkové za účasti porodních asistentek z nemocnice Rudolfa & Stefanie dozví vše o porodu a kolem něj. Proběhne Den pro maminky, kterého se mohou zúčastnit ženy každého věku. Bude to příjemné dopoledne s kosmetičkou, kadeřnicí, masérkou a pedikérkou, které proběhne v herně

Hvězdičky. Maminky budou moct v klidu relaxovat a my jim zatím pohlídáme jejich dětičky.

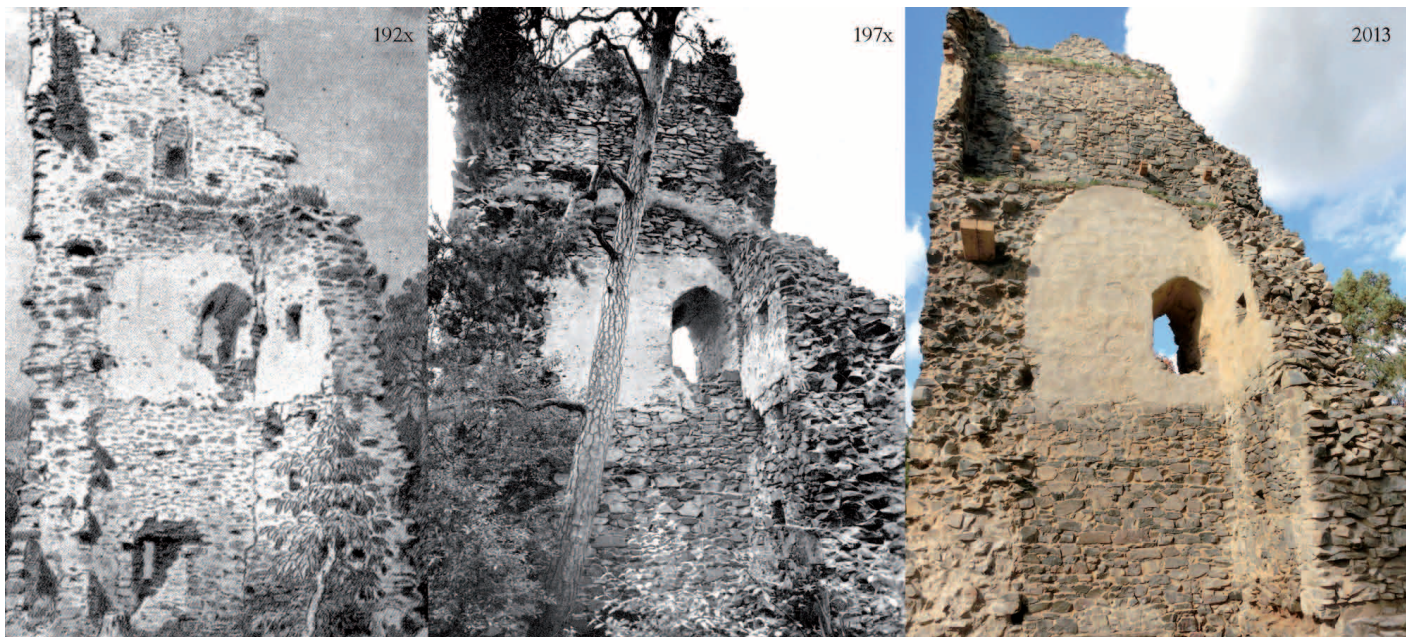
Na konci května půjdeme do Konopiště na pochod za pokladem, který je spojený s plněním úkolů a budou ho provázet i pohádkové postavičky. Cesta tam nám krásně uteče a zpátky pojedeme jako každý rok vláčkem.

Přehled akcí a aktivit Hvězdičky najdete na www.hvezdicka.info. Informace vám rádi poskytneme také na emailu: hvezdicka@hvezdicka.info nebo na telefonech 731 197 930, 739 636 981.

Blanka Škorpová

Hrad Zlenice 550 let od zániku – jaká je jeho budoucnost?

Hrad Zlenice, pro mnohé takzvaná Hláška u Senohrab, známá například z obrázků Josefa Lady, má letos jedno významné, i když nikoliv veselé, jubileum – 550 let od svého zániku. Rok 1464 je historie vzdálená a opředená mlhou nejasností. Pojďme se tedy dozvědět něco více o jeho přítomnosti a budoucnosti.

Od roku 1996 je hrad ve správě Sdružení pro ochranu kulturního dědictví – Zlenice. Od té doby probíhají v areálu památky pravidelné letní pracovní tábory, v rámci kterých se setkává množství dobrovolníků s cílem pomoci ve svém volném čase drobnou prací. Za tu dobu bylo provedeno několik etap konzervace.

Hned zpočátku došlo k zajištění čelní hradby jádra hradu, včetně první fáze konzervace první brány, a to především v úrovni jejího suterénu. Toto bylo prováděno převážně vlastními silami a pod dozorem odborníků na památkovou péči. Výsledkem je dodnes bíle svítící zdivo, které je tichým důkazem neustálého vývoje technologií v památkové péči. Následně byly v letech 2001–2003 staticky zajištěny vrcholové partie vstupní brány a osazena střešní konstrukce chránící o areálu, hlavně velmi provozně exponovaného předhradí, jehož terén je na většině prostoru jen několik centimetrů nad původní skalou, takže archeologická situace předhradí velmi rychle nenávratně mizí. V rámci výzkumu se mimo jiné našly a zakonzervovaly zbytky brány předhradí, což lze považovat za úspěch.

Od roku 1999 probíhal v areálu kontinuální archeologický výzkum lokality pod vedením prof. Tomáše Durdíka z Archeologického ústavu AV ČR. Za několik sezón průzkumu se podařilo zdokumentovat mnoho zajímavých zjištění o areálu, hlavně velmi provozně exponovaného předhradí, jehož terén je na většině prostoru jen několik centimetrů nad původní skalou, takže archeologická situace předhradí velmi rychle nenávratně mizí. V rámci výzkumu se mimo jiné našly a zakonzervovaly zbytky brány předhradí, což lze považovat za úspěch.

Hlavní směřování archeologických prací na Zlenici vedlo k záchrannému výzkumu předhradí, takže do jádra hradu se příliš nezasahovalo. Zajímavé jsou ale důvody, které vedly právě k těm několika sondám v jádře hradu. V jednom případě to bylo kvůli dokumentaci nelegálního výkopu z počátku 90. let, v jiném kvůli plánovanému usměrnění turistického ruchu a nakonec také z důvodu zahájení konzervace torza velké věže hradu.

Tehdy jsme zjistili do té doby neznámé detaily o zániku věže, ale celkový kontext jádra hradu je zatím stále skryt pod zemí. Nejzajímavějším zjištěním pro laika může být posunutí datace vzniku hradu na konec 13. století.

Boj o záchranu Hlášky

V roce 2010 vydalo sdružení publikaci nazvanou „Studie na záchranu a rehabilitaci hradní zříceniny Zlenice a jejího přírodního prostředí“, která poskytla zevrubný pohled na celý areál památky včetně kompletního detailního digitálního zaměření a následné 3D modelace terénu a dochovaného zdiva. V publikaci se lze mimo jiné dočíst i o archeologickém průzkumu. Čtenář je seznámen se základní ikonografií hradu a vše je doprovázeno bohatou fotografickou dokumentací.

V současné době je však publikace rozebrána a je k nahlédnutí jen v odborných knihovnách. Nebo si ji zájemci mohou stáhnout ve formátu PDF z webových stránek www.zlenice.cz.

Na jaře roku 2012 byl před chystaným zahájením konzervace proveden předstihový archeologický průzkum. V prostoru jihozápadní zdi „Velké věže“ odhalil nebezpečnou destrukci základového zdiva. Ta znemožnila plánované zahájení konzervace a vynutila si vlastní urgentní řešení, na které však nebyly, jak je již u památek zvykem, potřebné finance. Situaci se povedlo provizorně vyřešit základ-

ním statickým zajištěním paty věže. To bylo umožněno díky velké podpoře veřejnosti, kdy se podařilo mezi dobrovolnými dárci vybrat téměř 60 000 Kč. Což spolu s přispěním obce Senohraby, Nadace Českých památek a Sdružení Zlenice postačilo na pokrytí celkových nákladů této akce.

Jihozápadní zeď u paty věže se podařilo provizorně zajistit, bude ale vyžadovat rozsáhlejší řešení, na jehož návrzích se zrovna pracuje. Na druhou stranu, díky tomuto provizornímu zajištění z roku 2012 mohlo sdružení spolu s obcí Senohraby přistoupit za pomoci grantu ministerstva zemědělství k první etapě konzervace a zajištění nejvíce ohrožených partií věže.

Letos se díky tomu bude moci postavit více než desetiletí připravovaná stavba lávky do jádra hradu, což je spolu s konzervací věže velký milník k záchraně a bezpečnějšímu zpřístupnění památky. Zde je potřeba zmínit, že toto vše by nebylo možné bez spolupráce s majitelem areálu obcí Senohraby a Místní akční skupinou Posázaví, ani bez pomoci a podpory velkého množství dobrovolníků.

Sbírkou proti dalšímu chátrání památky

V současné době se řeší destrukce rozpadající se koruny severozápadního paláce jádra hradu, kdy za poslední dva tři roky došlo k masivnímu rozvolnění a postupnému rozpadu zdiva. Zde bude potřeba co nejdříve zahájit jeho konzervaci. Ta si ale vyžádá opět další vysoké finanční náklady. A ty v dohledné době sdružení ani majitel památky nemá.

Jako jedno z nejoperativnějších a nejrychlejších řešení se ukazuje sbírka. Počty jsou v podstatě jednoduché, kdyby každý čtenář těchto řádků přispěl například 100 až 500 Kč, dá se dohromady dostatečná částka, která zajistí možnost zahájení prací v podstatě již toto léto. >>>

Již jednou se takováto akce osvědčila a její výsledek předčil očekávání. Není možné spoléhat vždy jen na státní dotace, jak si někteří možná myslí, rozpadající se zdívo vždy nepočká. Korunu severozápadního paláce není jak provizorně zajistit, pokud spadne, strhne s sebou ze svahu nepředvídatelné množství zdiva včetně nároží paláce. Proto je potřeba hledat i jiné zdroje financí.

*Vladimír Havelka,
předseda Sdružení Zlenice*

Podpořte záchranu hradu Zlenice. Podpořte drobným finančním darem co nejrychlejší zahájení oprav havarijní situace koruny zdiva severozápadního paláce jádra hradu.

**Svůj dar zašlete na číslo účtu:
2900508079/2010, variabilní symbol:
201401.**

Do zprávy pro příjemce uveďte heslo „palác“, své jméno a kontakt na vás.

Sázavský Domeček zve k návštěvě děti i seniory

Staré stavení na dohled od Sázavského kláštera po letech opět ožilo. Ozývá se z něj hlavně spleť dětských hlasů. Postupně se k nim ale přidají další, protože Domeček, jak mu říkají, chce být komu-

nitním centrem pro všechny generace. „Víme, že to bude běh na dlouhou trať, než lidé znovu přivyknou komunitnímu životu. Než se naučí k nám chodit a zjistí, že se tu mohou potkat u čaje, popovídat si. Ideální by bylo, kdyby se tu setkávali senioři s malými dětmi i pubertáky. Aby to byl živý prostor,“ říká Anna Třešňáková, duše celého projektu.

Začíná si tím plnit svůj dávný sen – otevřít si kavárničku s prostorem pro setkávání lidí. „Mělo by to být něco na způsob sociálního podnikání, které ve světě běžně funguje, ale u nás má trochu jiný význam,“ vysvětlila. S rodinou bydlí na kopci nad Sázavou a kolem na pohled opuštěného domečku u kláštera, který kdysi patřil akademickému sochaři, často jezdila. Spojila se s jeho dědici, s manželem stavení koupili a postupně ho začali opravovat. Věřící, že svým dětem jednou předají fungující prostory plné života.

Projekt našel podporu u maminek ze sázavského Mateřského centra Putti, které byly naladěny na podobnou „vlnovou délku“ jako Anička. Hledaly zrovna vhodné prostory pro svou činnost, ke vzájemné spolupráci proto stačil jen krůček. „Kdyby nebyl Domeček, tak bychom mateřské centrum zavřeli a ukončili bychom činnost. Není tady totiž tolik lidí, kteří by využívali naše služby, abychom si vydělali na nájem,“ vysvětlila předsedkyně MC Putti Veronika Vieweghová. A upozornila ještě na jiný problém. „Většina nových maminek, které k nám s dětmi přicházejí, služby jenom využívá, ale pomáhat už nechce,“ posteskla si. Když před šesti lety v Sázavě mateřské centrum zakládaly, bylo to hlavně kvůli tomu, aby se měly kde scházet a vyhnuly se společenské izolaci. Na druhou stranu ale byly také ochotny udělat něco pro druhé. Jak však podobně zanícených členek ubývá a děti těch aktivních odrůstají, hledají novou náplň své činnosti.

„Naše činnost bude vyplývat z potřeb klientů,“ dodala Anička. Myšlenkou je podle ní nabídnout lidem společnost, podporu, pomoc a prostor, kde se budou moci realizovat. V současnosti v domečku například pořádají tvořivé dílny pro dospělé s Ivankou Danešovou. Veronika doplnila, že do mateřského centra si senioři našli cestu díky dotaci společnosti Posázaví o.p.s., s jejíž pomocí uspořádali dva kurzy. „Našli si k nám

cestu starší dámy a už tu zůstaly, i když si teď další aktivity musí samy platit,“ pochvalovala si Veronika. Těší ji, když se k ní na ulici hlásí účastnice kurzů a chlubí se, co nového vyrobily nebo jakou radost někomu jejich vlastnoručně vyrobený dárek udělá.

V Domečku nyní funguje komunitní škola, kterou navštěvuje devět dětí od šesti do 11 let. „Máme zaregistrovanou domácí výuku pro první stupeň základní školy, setkáváme se a učíme se společně. Teď řešíme, co dál. Děti máme stále dost, zajímá nás ale hlavně druhý stupeň základního školství,“ poznamenala Veronika. Loni u Domečku založili s pomocí dotace malou zahrádku. Děti si svépomocí osázely zeleninový záhon, postavily vrbičkové iglú a udělaly bylinkovou zahrádku, připravily katalog rostlin i popisné cedulky ke každé z nich. „Nápadů máme stále dost. Letos bychom chtěli venku postavit komunitní pekárnu, kde bychom pekli chleba a nabídli bychom tuto možnost i dalším zájemcům,“ doplnila Anička.

V Domečku budou prostory pro semináře, ubytování, setkávání, výměnné projekty, informační místo, poradenské centrum v oblasti ekologického zemědělství, mateřství nebo životního stylu. Časem by v něm měla být i malá rodinná kavárna a obchod s lokálními produkty.

jt

Chcete podnikat, ale nevíte, jak na to? Přijďte mezi nás!

Přemýšlíte o tom, že byste radikálně změnili svůj profesní život, ale nevíte, jak na to? Chcete začít podnikat nebo byste rádi realizovali nějakou myšlenku, kterou už dlouho nosíte v sobě? Nebojte se požádat o pomoc zkušenější kolegy. S projektem pomoci začínajícím podnikatelům přišel provozní ředitel Hřebčína Favory Tomáš Havelka. Rád by vytvořil v Posázaví platformu – podnikatelský klub – pro výměnu zkušeností. „Impulsem byla moje účast na programovém výboru MAS Posázaví. Potkal jsem tam zavedené

podnikatele s mnohaletými zkušenostmi, a tak mě napadlo vytvořit prostor, kde by se mohli setkat s lidmi, kteří nosí v hlavě spousty nápadů, ale nevědí, jak je realizovat,“ řekl Tomáš Havelka.

O pomoc s realizací projektu požádal společnost Posázaví o.p.s. „V první fázi by stačilo se s nimi sejit, popovídat si o tom, co obnáší začít podnikat, vyslechnout si jejich potřeby. Na tom by se pak mohlo postavit schéma pomoci. Ve spolupráci s Posázavím o.p.s. by se totiž jejich podnikání

mohlo rozjet rychleji, protože by se vyvarovali chyb svých předchůdců,“ popsal Tomáš Havelka. Schůzky by se mohli zúčastnit i podnikatelé, kterým se příliš nedaří, protože stále opakují stejné chyby.

Zájemci o setkání mohou kontaktovat Tomáše Havelku, e-mail: tomas.havelka@favory.cz nebo společnost Posázaví o.p.s. e-mail: info@posazavi.com.

Do Hřebčína Favory za koni, pohádkou i gastronomickými specialitami

FAVORY

Na gastronomické speciality, pohádky nebo dny s ochranou přírody mohou letos přijet zájemci do Hřebčína Favory na barokním statku v Benicích. Jeho majitelé totiž v nové turistické sezoně opět nabídnou návštěvníkům víc než jen svezení na koních nebo v kočáře.

„Naše restaurace nabídne speciality barokního statku – husí a kachní pokrmy, vlastní chleba, nádivku nebo klobásy,“ prozradil provozní ředitel Tomáš Havelka. V malém zookoutku jsou k vidění jehňata, poníci, osli, lama, krávy, různé druhy koz, slepic, kachny a labutě. V létě statek opět ožije pohádkovým divadlem, hrát se bude každý pátek. Od července se budou konat tábory zaměřené na výcvik na koních a zakončené jezdeckou akademií. „Připravujeme podzimní drakiádu, soutěž v kreslení koně. Ve spolupráci s Ochranou fauny ČR budeme organizovat tematické akce jako například Noc s netopýry, Den na farmě, Den včelaře nebo Den s ornitologem. Uvažujeme také o soutěži ve vaření kotlíkového guláše,“ nastínil chystané plány Tomáš Havelka.

Na své si přijdou hlavně milovníci koní. Mohou se na nich nejen svést, ale také mohou pomoci s péčí o tato čtyřnohá zvířata. „Nabízíme brigády dětem od 15 let, na oplátku můžou zkusit začít jezdit na koních pod odborný dohled. Pokud má někdo zájem, může u nás také začít trénovat na parkurové závody, chceme organizovat i kurzy vozatajství. Statek prostě ožívá. Optimální pro jeho návštěvu jsou pátky, soboty a neděle,“ dodal Tomáš Havelka. Podrobnosti jsou na www.favory.cz.

Hřebčín Favory se specializuje na chov starokladrubsých koní, kteří jsou jedním z nejstarších plemen koní na světě. V českých zemích se chovají více než 400 let. V roce 1579 založil císař Rudolf II. v Kladru nad Labem dvorní hřebčín, který měl dodávat majestátní kočárové koně pro ceremoniální účely

dvora. K tomu se typově nejvíce hodili španělští koně, kteří se proto stali základem starokladrubského chovu.

Barokní statek Benice byl postaven v místě osady s tvrzí z počátku 14. století. Tvrz byla od roku 1597 součástí konopištského panství a měla několik majitelů, mimo jiné Albrechta z Valdštejna. V roce 1734 panství zdědil František Václav z Vrtby, který nechal v Benicích postavit barokní statek ve tvaru rovnostranného trojúhelníku, který byl symbolem sv. Anny.

Divadlo Dokola uvede premiéru Dlouhého, Širokého a Bystrozrakého

Netradičně pojatou hru pro malé i velké diváky „Dlouhý, Široký a Bystrozraký“ zařadilo do svého repertoáru Divadlo Dokola. Premiéra loutkovo-hra-

né pohádky se uskuteční 26. dubna od 19 hodin ve Společenském centru v Týnci nad Sázavou. Vstupné bude dobrovolné.

„Příběh na motivy Karla Jaromíra Erbena jsme pojali trochu jinak,“ řekl principál Petr Abbe Hroš. Prozradil pouze to, že na rozdíl od známé pohádky, kde se princ vydává do světa hledat nevěstu, začíná děj jejich představení u zakleté princezny. Na přípravě hry dlouhé 70 minut spolupracoval s Jakubem Nvotou, slovenským režisérem hostujícím v divadlech v Praze, Brně a Zlíně. V pohádce

hostuje mladá talentovaná herečka Michaela Příkopová.

„Loutky vyrobil řezbář Josef Hanuš z Českých Budějovic. Hlavního hrdinu – prince představuje marioneta vysoká asi 90 centimetrů. Loutka Dlouhého měří asi 130 centimetrů, ale může se „vytáhnout“ až do 220 centimetrů. Široký bude ukrutánsky tlustý a Bystrozraký – to se nechte překvapit,“ dodal Petr Hroš.

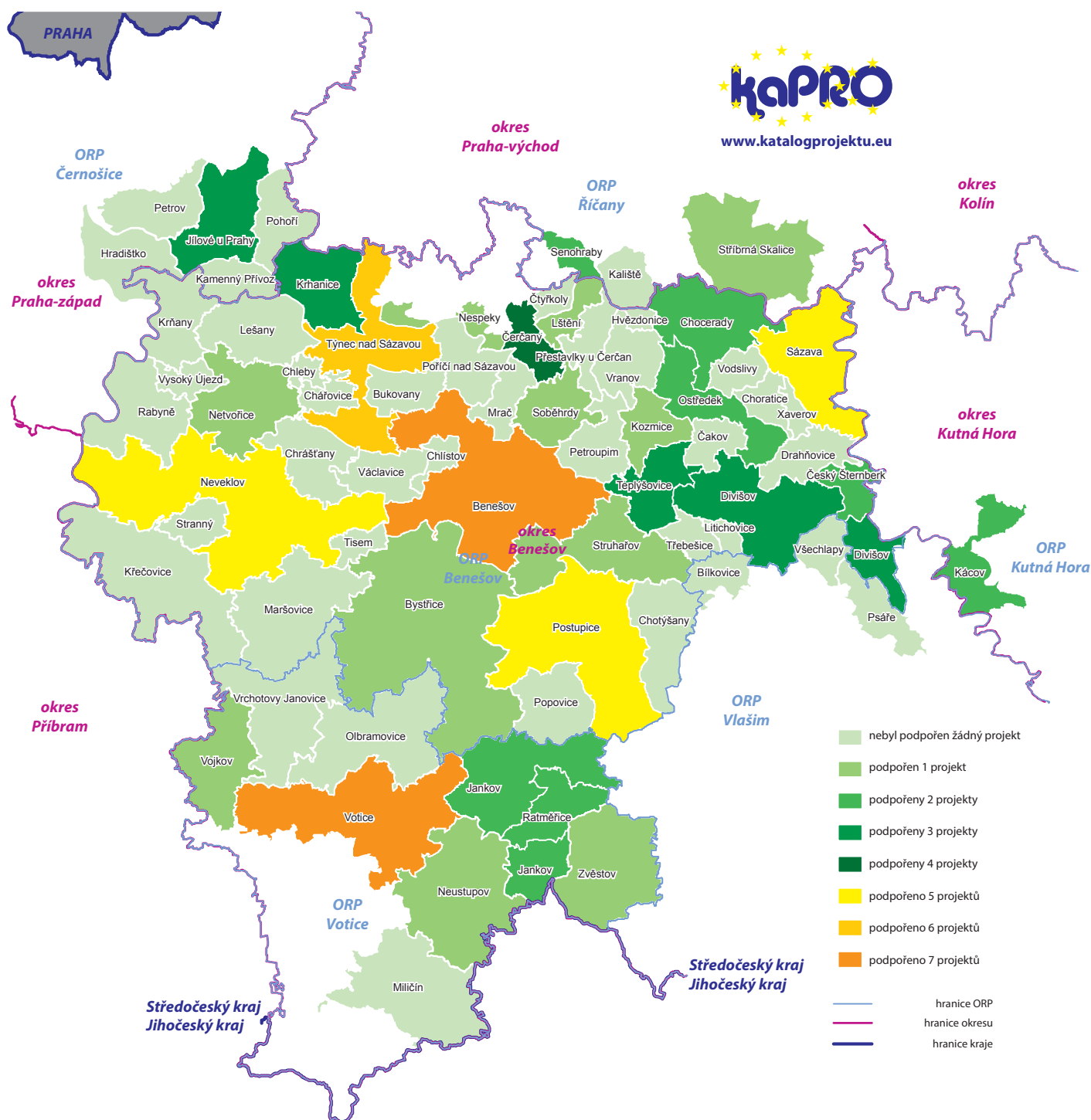
Divadlo Dokola má ve svém současném repertoáru šest pohádek pro děti. Za malými diváky vyjíždí také s Dětským rytířským turnajem aneb Dřevokoňským hráním. Další informace jsou na www.divadlodokola.cz.

jt

Seznam členů místní akční skupiny a jejich kontaktní údaje k 1. 4. 2014

Název subjektu	Sídlo/adresa trvalého bydliště	Zástupce subjektu pro MAS	Oblast působení
Fyzická osoba bez IČ – občan			
Bc. Lucie Onderčaninová	Chrást nad Sázavou 190, Týnec nad Sázavou, 257 41	Bc. Lucie Onderčaninová	děti, rodina
Nestátní neziskové organizace			
CESTY SKLA, o.p.s.	Sázava, Na Káčku 218, 285 06	MgA. Martina Kulhavá	sklářské řemeslo
Historický klub o.s.	Týnec nad Sázavou, Klusáčkova 2, 257 41	Zuzana Němcová	historie, kultura
Lidem blíž o.s.	Řehovice 21, Maršovice, 257 56	Ing. Hana Bačíková	děti, rodina, sociální služby
Mateřské centrum Hvězdička	Benešov, Vančurova 1146, 256 01	Ing. Jana Čechová	děti, ženy, rodina
Mateřské centrum Motýlek	Týnec nad Sázavou, Okružní 520, 257 41	Mgr. Marcela Krejčíková	děti, ženy, rodina
Mateřské centrum PUTTI, o.s.	Sázava, Pod Čihadlem 465, 285 06	Bohumila Boušková	děti, ženy, rodina
MC Kulíšek	Bystřice, Ješutovo náměstí 115, 257 51	Vanda Pechová	děti, ženy, rodina
Mezinárodní společnost pro vědomí Krišny, Hnutí Hare Krišna	Městečko 1, Chotýšany, 257 01	Barbora Lichtágová	církev, zemědělství
Ochrana fauny České republiky o.s.	Votice, Zámecká ul. 1, 259 01	Kateřina Křečková	ekologie, děti
POSÁZAVSKÝ PACIFIK	Čerčany, Havlíčkova 445, 257 22	Šárka Šarfová	cestovní ruch
Rytmus Benešov, o.p.s.	Benešov, F. V. Mareše 2056, 256 01	Mgr. Pavel Goby	sociální
Římskokatolická farnost Benešov	Benešov, Na Karlově 92, 256 01	Roman Lutz	církev
Sbor dobrovolných hasičů Žiňany	Žiňany, Soběhrdy, 256 01	Eva Pillveinová	hasiči, děti, kultura
Sbor Jednoty bratrské v Týnci nad Sázavou	Týnec nad Sázavou, Benešovská 527, 257 41	Mgr. Stanislav Škvor	církev, děti, kultura
Sdružení pro ochranu kulturního dědictví – Zlenice	Senohraby, Příčná 61, 251 66	Vladimír Havelka	památková péče
Sdružení SPORT	Tloskov 1, Neveklov, 257 56	PhDr. Radka Jiroušková	děti, rodina, sport
TSK SALTA Benešov	Struhařov 68, 256 01	Karel Maršálek	kultura, děti
Unie rodičů ČR – sdružení při Gymnáziu Benešov	Benešov, Husova 470, 256 01	Ing. Alena Pokorná	děti a mládež
ZÁŠKOLÁK	Postupice, Školní 153, 257 01	Jana Jišová	děti a mládež
ZO ČSOP Vlašim	Vlašim, Pláteníkova 264, 258 01	Mgr. Kateřina Červenková	ekologie, děti
Podnikatelé			
Ing. Alois Maceška	Votice, Kapliřovo náměstí 17, 259 01	Ing. Alois Maceška	zemědělství
Bisport s.r.o.	Týnec nad Sázavou, Ing. Fr. Janečka 511, 257 41	Jaromír Bielek	cestovní ruch
Česká spořitelna a.s.	Benešov, Tyršova 162, 256 01	Ing. Milan Hašek	banka
ELTSEN a.s.	Benešov, Jana Nohy 1237, 256 01	Ing. Vladimír Vesecký	doprava, cestovní ruch
Hotel Všetice s.r.o.	Všetice 6, Netvořice, 257 44	Jan Hruška	cestovní ruch, zemědělství
Jaroslav Pelíšek	Křižany 11, Netvořice, 257 44	Jaroslav Pelíšek	kultura, cestovní ruch
Jiří Sternberg	Jemniště 1, Postupice, 257 01	Jiří Sternberg	cestovní ruch, zemědělství
Miroslav Němec	Týnec nad Sázavou, Brodecká 466, 257 41	Miroslav Němec	cestovní ruch, zemědělství
Miloslav Perníček	Mlékovice - Heroutice 11, Neveklov, 257 56	Jana Perníčková	cestovní ruch, zemědělství
Obce a města			
Obec Hradištko	Hradištko 2, 252 09	Ing. Václav Buriánek	veřejná správa
Obec Kamenný Přívoz	Kamenný Přívoz, 10, 252 82	Jiří Patera	veřejná správa
Obec Krhanice	Krhanice 46, 257 42	Mgr. Aleš Papoušek	veřejná správa
Obec Křečovice	Křečovice 9, Neveklov, 257 56	Monika Pechačová	veřejná správa
Obec Lešany	Lešany 23, Netvořice, 257 44	František Vrkoslav	veřejná správa
Obec Stranný	Stranný 39, Neveklov, 257 56	Karel Vojta	veřejná správa
Město Benešov	Benešov, Masarykovo náměstí 100, 256 01	Bc. Petra Orsáková	veřejná správa
Město Jílové u Prahy	Jílové u Prahy, Masarykovo náměstí 194, 254 01	Jiří Zápal	veřejná správa
Město Neveklov	Neveklov, nám. Jana Heřmana 80, 257 56	Marie Králová	veřejná správa
Město Sázava	Sázava, Školská 194, 285 06	Jana Van Bebberová	veřejná správa
Město Týnec nad Sázavou	Týnec nad Sázavou, K Náklí 404, 257 41	Adriana Bursová	veřejná správa
Městys Kácov	Kácov, Jirsíkova 157, 285 09	Marie Vincová	veřejná správa
Městys Maršovice	Maršovice 89, 257 55	Mgr. Bohumil Ježek	veřejná správa
Městys Netvořice	Netvořice, Mírové náměstí 19, 257 44	Monika Šlehobrová	veřejná správa
Svazky obcí			
CHOPOS	Chotýšany 54, 257 28	Ing. Miroslav Kratochvíl	společné aktivity obcí
Malé Posázaví	Hvězdonice 56, Chocerady, 257 24	Ing. Kateřina Chobotová	společné aktivity obcí
Mikroregion Džbány, svazek obcí	Votice, Komenského náměstí 700, 259 01	Ing. Lucie Krubnerová	společné aktivity obcí
Státní organizace			
Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Správa CHKO Bláník	Louňovice pod Bláníkem, Vlašimská 8, 256 06	Ivana Křížová	ochrana přírody
Lesy České republiky, s.p.	Benešov, Želetinka 12, 256 01	Ing. Miroslav Jankovský	lesy
Úřad práce v Benešově	Benešov, Dukelská 2080, 256 01	Kateřina Novotná	zaměstnanost
Školy			
Gymnázium Benešov	Benešov, Husova 470, 256 01	Mgr. Alena Králová	výuka mládeže

Počet podpořených projektů v rámci Strategického plánu LEADER ve správních územích obcí MAS Posázaví

SPOLUFINANCOVÁNO EVROPSKOU UNÍ EVROPSKÝM ZEMĚDĚLSKÝM FONDEM
PRO ROZVOJ VENKOVA: EVROPA INVESTUJE DO VENKOVSKÝCH OBLASTÍ

PROGRAM ROZVOJE VENKOVA

Zpravodaj Posázaví > Číslo 1 – Ročník 2014 < Tento informační materiál vydává Posázaví o.p.s. jako zpravodaj pro informování všech subjektů zapojených do rozvoje regionu Posázaví. Za informace uvedené v článku jsou odpovědní jejich autoři. Fotografie jsou z archivu Posázaví o.p.s. a od dopisovatelů. Vedoucí vydání Bohuslava Zemanová, ředitelka společnosti Posázaví o.p.s. (tel.: 723 881 081, e-mail: leader@posazavi.com). Šéfredaktorka PhDr. Jaroslava Tůmová (jt), tel.: 602 216 637. **Posázaví o.p.s.** • sídlo zámek Jemniště 1, 257 01 Postupice • kancelář Masarykovo náměstí 1, budova piaristické koleje, 256 01 Benešov. Své dotazy, připomínky a příspěvky můžete zasílat na e-mail: tumova@posazavi.com. **MK ČR E 15860**